

140

ГОДИНИ
ОКРЪЖЕН СЪД
ПАЗАРДЖИК

140

ГОДИНИ
ОКРЪЖЕН СЪД
ПАЗАРДЖИК

140

**ГОДИНИ
ОКРЪЖЕН СЪД
ПАЗАРДЖИК**

Пазарджик, 2019 г.

Изданието се реализира с финансовата подкрепа
на Висшия съдебен съвет и Община Пазарджик

140 ГОДИНИ ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК

© д-р Румяна Кацарова, Елисавета Иванова – автори и съставители

Използван илюстративен материал от:

Централен държавен архив

Държавен архив – Пазарджик

Регионален исторически музей – Пазарджик

Регионална библиотека „Ив. Вазов“ – Пловдив

Регионална библиотека „Н. Фурнаджиев“ – Пазарджик

Архив на Окръжен съд – Пазарджик

Предпечат и печат:

„Беллопринт“ ООД – Пазарджик, 2019 г.

ISBN: 978-619-90197-2-6

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ,

В ръцете ви е издание, събрало 140-годишната история на Окръжен съд – Пазарджик. История, наситена с преплетени човешки съдби и драматични събития, с върхове и спадове, история, която дава възможност за реконструкция и разбиране на миналото, защото бъдещето и още повече настоящето са вкоренени в миналото.

За мен е чест да ви поведя по стъпките на всички онези магистрати, които близо век и половина утъпкват пътеките на правото и укрепват независимостта на съдебната власт, които с апокалиптична целеустременост, постоянство и упоритост в динамични времена отстояват върховенството на закона и гарантират сигурността на всеки гражданин. Вярвам, че всеки един от нас е горд да е техен духовен потомък и с мъдрост и търпение, без да отстъпва от принципите си и със страхопочитание да съхрани паметта и продължи завета им.

Надявам се това пътуване назад във времето да е ценно, да придаде смисъл на миналото днес и да докосне онази част у вас, която ви вдъхновява да умножавате професионалните си успехи и носи усещане за удовлетвореност от постигнатото.

Бъдете здрави и силни, тъй като пътят ни продължава.

Благодаря на Висшия съдебен съвет и кмета на гр. Пазарджик Тодор Попов, които направиха възможно това юбилейното издание да достигне до вас.

Честит 140 – годишен юбилей!

ЕЛЕОНОРА СЕРАФИМОВА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ – ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК

A large, stylized handwritten signature in black ink, overlapping the printed name and title.

**ДО
СЪДИЯ ЕЛЕОНОРА СЕРАФИМОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

За мен е изключителна чест да Ви поздравя с
респектиращия юбилей на поверената Ви инсти-
туция – 140 години Окръжен съд – Пазарджик!

140 години – законност и справедливост, га-
рантирани в лицето на висшия орган на дър-
жавната власт – съдът! Това ни задължава да
отдадем заслуженото внимание на онези видни
наши съграждани, които с далновидността си и
мъдрите си действия са направили най-важната
стъпка в уреждането на управата на град Пазар-
джик – създаването на институцията, която да
гарантира най-висшето право на гражданите –
свободите – неприкосновеността на личността
и собствеността и управление според законите.

Позволете ми да поздравя всички съдии и
съдебни служители, работещи в Окръжен съд
– Пазарджик, както и всички онези, които през
годините са отдали професионализма си и твор-
ческата си енергия в името на Темида.

Пожелавам Ви здраве и спокойствие, увере-
ност в работата, мъдри решения. Вие сте упова-
нието на хората и вярата им, че най-изконните
човешки ценности са гарантирани във Ваше
лице!

Честит празник!

ТОДОР ПОПОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Todor Popov', written in a cursive style.

През 2019 г. Окръжен съд – Пазарджик отбелязва своята 140-годишна история. Проучванията за основаването, структурирането, развитието през годините и работата по правораздаването на Пазарджишкия окръжен съд са твърде малко. В повечето случаи става дума само за кратки бележки или упоминания, свързани с преустройството на съдебната система и/или, в определени случаи, за разглеждани от Съда дела, емблематични за някои от периодите от над-столетната история на българското правораздаване. Засега липсват цялостни изследвания, които биха ни разкрили богатата, изключително интересна, понякога и драматична история, както на Съда като институция, така и на хората, работили в нея.

В това издание са представени текстове, снимки и факсимилета на документи от централните и местни архиви, музеи и библиотеки. Те са експонирани на базата на наличната до момента научна литература с амбицията предложеното издание да отговаря на критериите на съвременната историография. Максимални усилия бяха положени при издирването

и уточняването на факти и обстоятелства от историята на Съда. За първи път се публикуват документи, които внасят нова информация и коригират досегашната представа за някои от моментите в историята на институцията. Допълнителни усилия бяха положени при издирване и уточняване в хронологичен порядък на имената и мантидите на председатели на съда.

Изложението е тематично структурирано по следния начин: развитие на Съда в периода 1879-2019 г.; списък на установените до момента председатели на Съда; галерия от снимки и документи, отразяващи дейността на Съда през визирания период, както и подбрани биографии на някои от председателите, членовете и прокурорите при съда. Специално са открити делото за убийството на Алеко Константинов (1897) и построяването на Съдебната палата в града (1936-1938). Датите в текста до 31 март 1916 г. са по стар стил.

С настоящето издание се надяваме да събудим интереса на професионалните изследователи и на читателите.

140 ГОДИНИ ОТ НАЧАЛОТО: ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА НА БЪЛГАРИЯ

Независимостта на съдебната власт може да съществува там, където тази власт почива на един авторитет, а авторитетът трябва да се гради върху достойнството на онези, които я носят... Не трябва да се забравя отговорността, която тежи винаги върху дейността на съдията, че той със своите лични качества трябва да увеличава все повече и повече силата и значението на тия два принципа – авторитет и достойнство, за да не може никой да си позволи свободата да се докосва до тях...

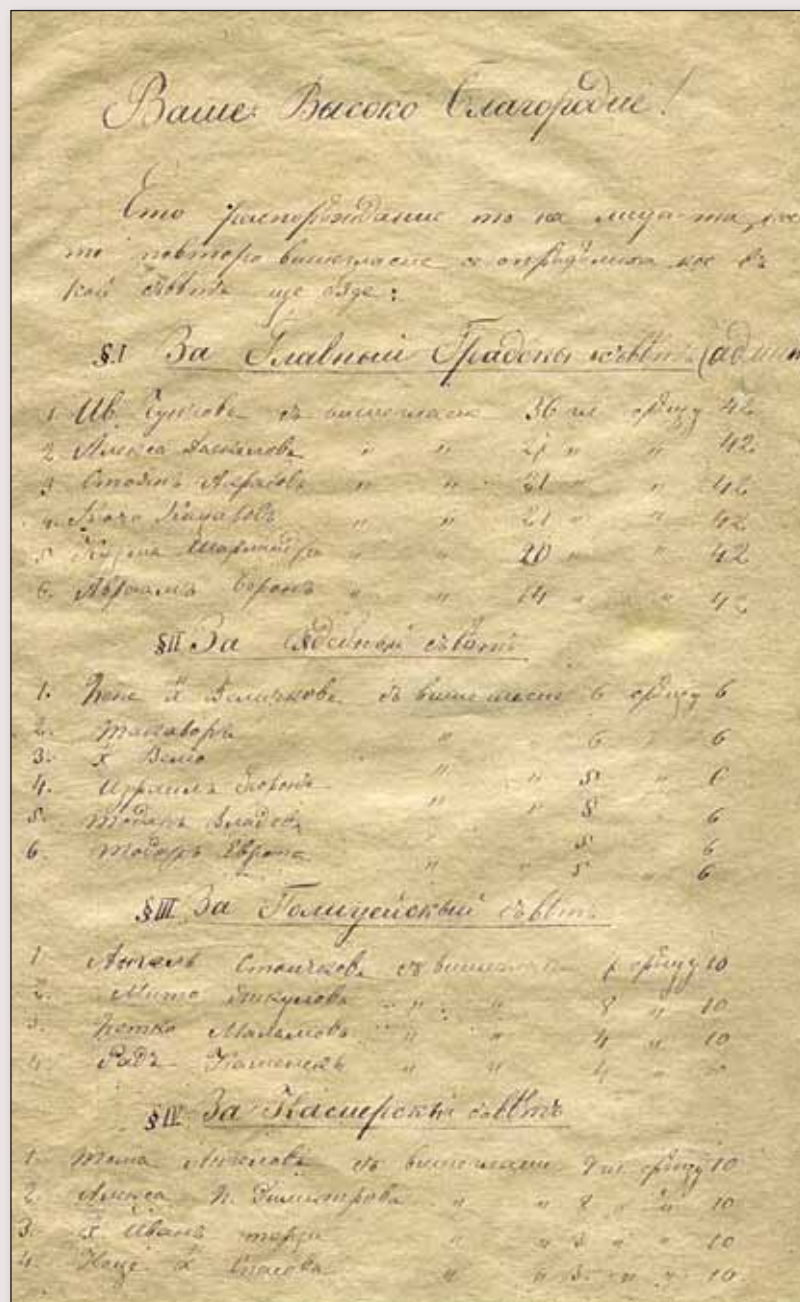
Из приветственото слово на министъра на правосъдието Димитър Пешев пред XVI-то общо редовно събрание на Съюза на българските съдии (30 май 1936 г.)

Основна характеристика на европейските държави от Новото време е разделението между законодателната, изпълнителната и съдебната власти, които се проявяват в отделни свои специфични дейности. На съдебната власт се възлага основната функция да защитава живота, собствеността, правата и свободите на гражданите. За да изпълнява тази своя историческа мисия, съдебната власт се стреми да е функционално независима и автономна спрямо другите власти, но същевременно се нуждае от съдействието им, за да бъде снабдена с подходящи за актуалното обществено развитие закони, да бъде добре структурирана и организирана. Българската държава, появила се след петвековно отсъствие на европейската политическа карта в края на XIX в., няма нито опит, нито традиции в упражняването на съдебната власт, но още от началото на държавно-политическия живот българският елит се показва съпричастен към модерните европейски принципи на държавно устройство и управление.

Специфика на българското историческо развитие е, че първите действия за създаване и уредба на съдебната

система са предприети от Временното (окупационно) руско управление (ВРУ), установено от започването на Руско-турската война (1877-1878) и продължило до средата на 1879 г. В хода на войната, на освободените територии, като правораздавателни органи действат, макар и не навсякъде, т.нар. „старейшински съвети“ по селата, градски, респективно окръжни, съдебни съвети, както и съдилищата на различните религиозни общности. Към тази система се включват и руски военни съдилища, действащи по наказателни дела за най-тежките престъпления.

В Пазарджик съдебният съвет се формира на 22 януари 1878 г. малко след освобождението на града на 2/14 януари. Избрани са Пене х. Величков, Таквор, х. Велю Иванов, Израил Герон, Тодор Владев и Тодор Европа. По неясни причини на 13 март с.г. е избран нов съдебен съвет в състав от трима души: Яков Матакиев, Данаил Юруков и Ради Каменски. Според запазените оскъдни свидетелства, съдебният съвет е разглеждал имуществени дела, решавайки „по съвест“ – без законова уредба, без правила и указания от руските власти.

Писмо от Пазарджишкия градски съвет до Филипополския (Пловдивски) губернатор с поименния състав на избрания съдебен съвет, Пазарджик, 23 януари 1878

На 1 юли 1878 г. Великите сили, включително Русия и Османската империя подписват известния Берлински международен договор, с който се слага окончателен край на войната, възвестява се създаването на Княжество България, обособяването на Южна България като автономна на Османската империя провинция под името Източна Румелия и между многобройните други постановления договорът определя 9-месечен срок за Руското управление в двете освободени български части.

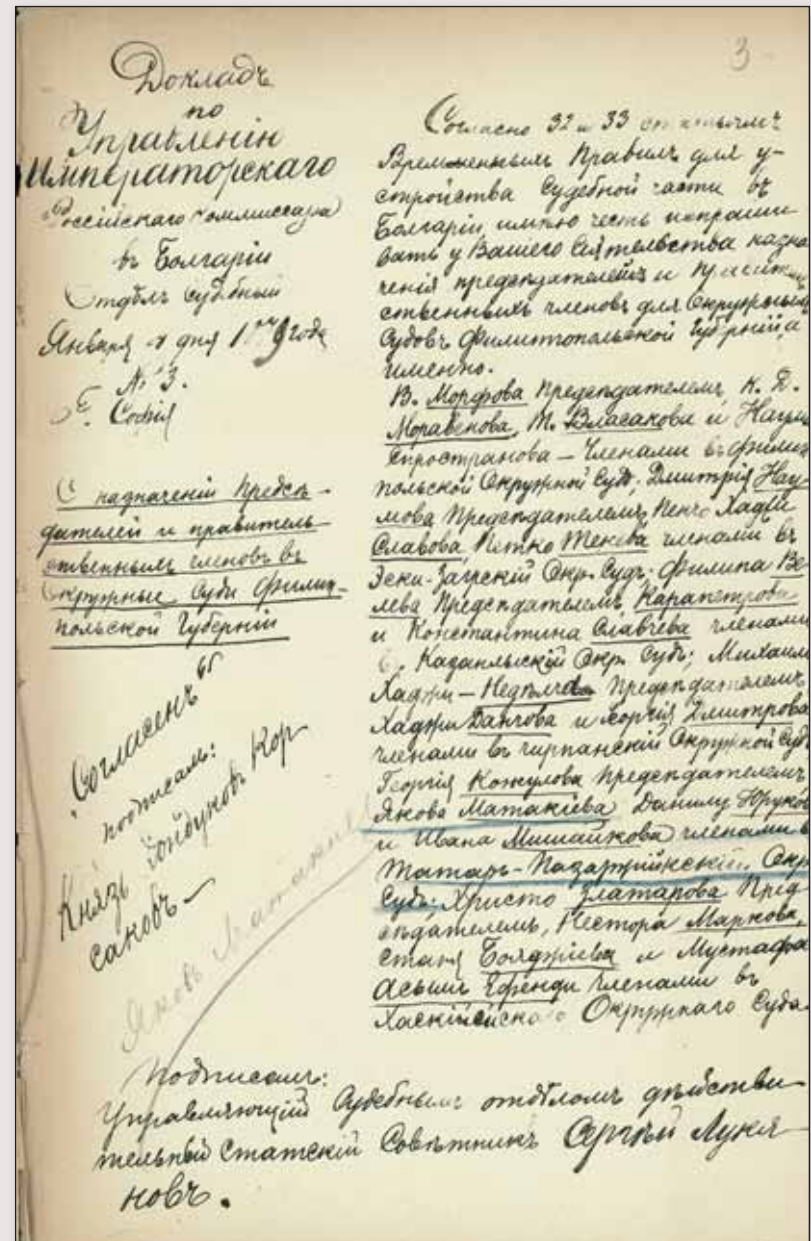
Една от главните грижи на ВРУ и неговия съдебен отдел, оглавяван от авторитетния юрист Сергей Лукиянов, е да подготви нормативната база и да изгради практически съдебната система. Законодателните реформи започват с публикуването на 24 август 1878 г. „Временни правила за устройството на съдебната част в България“ и продължават с редица други закони – „Правила“ и „Окръжни“. Съобразно с тях съществуващите съдебни съвети в градовете се трансформират в първоинстанционни окръжни съдилища, създават се губернски съдилища с апелативни правомощия, чието предназначение е да действат като втора инстанция по жалби, подадени срещу решения на окръжните съдилища. Така до началото на м. юни 1879 г. е изградена почти напълно тризвенна съдебна система от окръжни съдилища като първа инстанция, губернски (областни) съдилища като второинстанционни апелативни съдилища, а в проекция за действие е Върховен съд, който да разглежда по касационен ред жалби против влезли в „законна сила“ съдебни актове, при нарушения на закона.

По силата на „Временните правила“, чл. чл. 32 и 33, на 4 януари 1879 г. в Пазарджик е учреден Окръжен съд в състав: председател – Георги Консулов и членове Яков Матакиев, Данаил Юруков и Иван Мишайков. В края на април с.г. Г. Консулов е назначен за окръжен началник на Пазарджик, а по-късно за окръжен началник (префект) на Пловдив. Длъжността председател на ОС се поема от Д. Юруков. Макар така създаденият съд да е легитимен едва

няколко месеца, то датата 4 януари 1879 г. следва да се приеме за рождена, начална в институционалната история на Окръжен съд – Пазарджик.

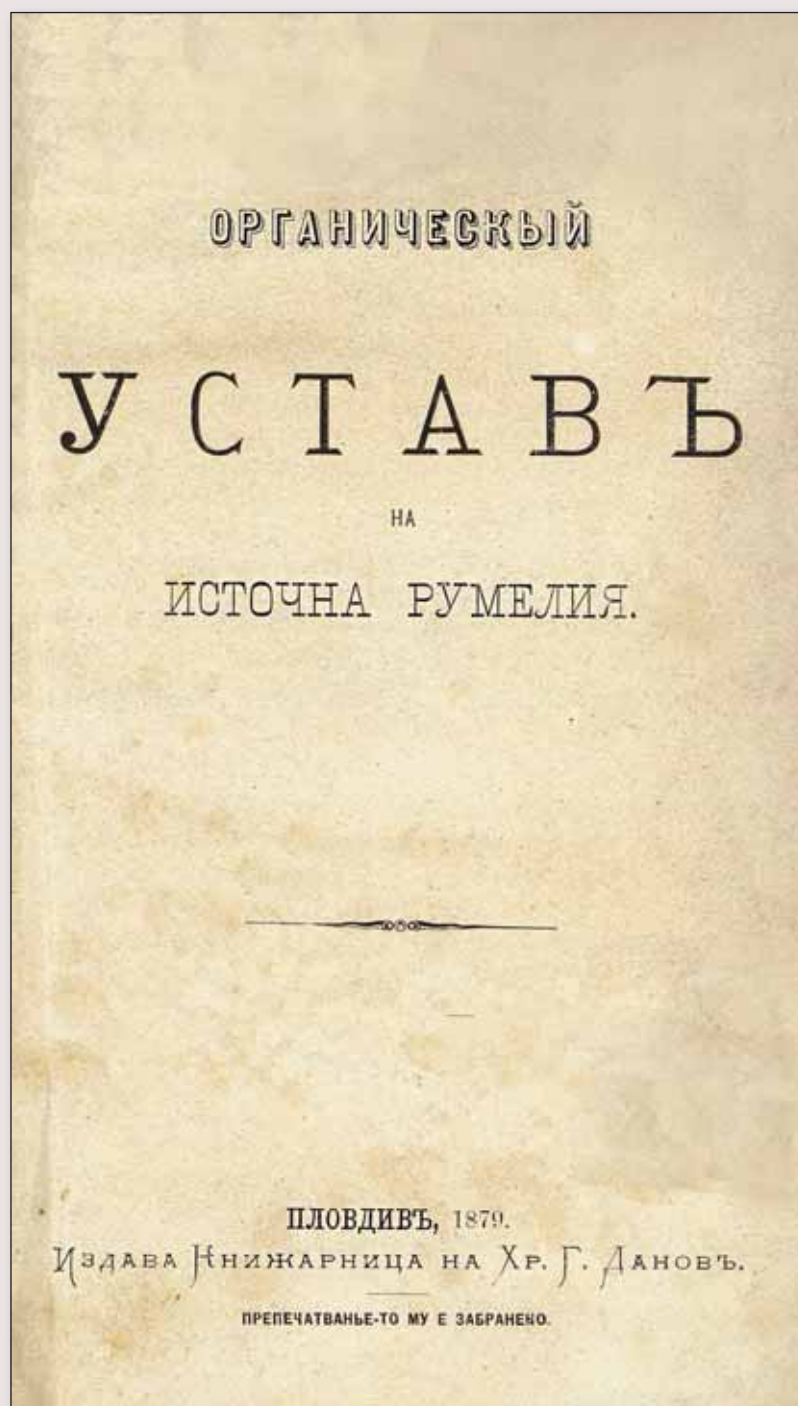
Междувременно, предвидената и постановена в Берлинския договор Европейска комисия приема на 14 април 1879 г. изработения от нея Органическият устав (конституция) на Източна Румелия, който подробно и императивно урежда управлението, устройството и организацията, правата и свободите на жителите на областта. В административно-териториално отношение Източна Румелия се разделя на 6 окръга (департамент) – Пловдивски, Татар Пазарджишки, Бургаски, Старозагорски, Хасковски и Сливенски. Всеки окръг, от своя страна, се състои от приблизително равен брой околии. Пазарджишкият окръг включва 4: Пазарджишка (53 селища), Ихтиманска (24 селища), Панагюрска (24 селища) и Пещерска (27 селища). По време на първото преброяване в Източна Румелия през 1884 г. Пазарджик е втория по големина град с 15 425 жители.

Органическият устав на Източна Румелия влиза в действие официално на 18 май 1879 г. Влизането в сила на основния закон за действа приложението на неговата глава IX „За Съдебни-те власти“ и съответната притурка № 11, които възлагат правораздаването на кметове (в общини където няма околийски съдии), околийски съдии, окръжни съдилища (ОС) и Върховно съдилище (ВС). Съществуват още военни и духовни съдилища. В съдебните органи има постоянни и временни съдии. Постоянни са околийските, председателите и съдиите в окръжните съдилища и съдиите във Върховното съдилище. Временни са кметове, съдебните заседатели при тях и при околийските съдии, съдебните заседатели при окръжните съдилища по търговски дела. Съдиите от Върховното съдилище се назначават с одобрението на султана, а всички останали – от Главния управител на Източна Румелия по предложение на Директора на правосъдието. Назначените за съдии лица с юридическо образование са несменяеми, а тези без

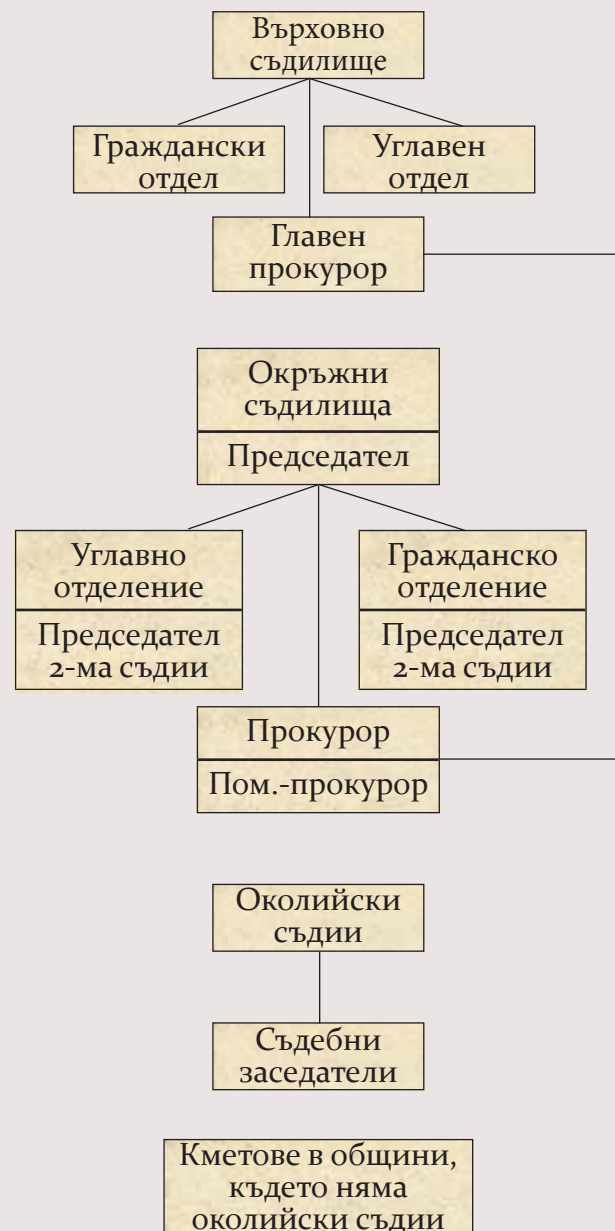
Доклад на С. Лукашинов, одобрен от руския императорски комисар генерал-адютант княз Дондуков-Корсаков за назначаване на първия състав на Окръжен съд – Пазарджик, София, 4 януари 1879

(Централен държавен архив, публикува се за първи път)

ДИРЕКЦИЯ НА ПРАВОСЪДИЕТО

Директор на правосъдието

Структура на съдебната власт в Източна Румелия 1879-1885

юридическо образование добиват това право след 4 години стаж.

Окръжните съдилища разглеждат граждански и наказателни дела, които не са в компетенциите на околийските съдии, за което и имат две отделения – гражданско и наказателно. Състоят се от председател, председател на отделение и член-съдии. Когато гражданското отделение разглежда търговски дела, в състава му се включват двама съдебни заседатели, избрани от Градския съвет за срок от една година. При всеки ОС има прокурор с един или повече помощници, както и съдебни следователи. Окръжният съд действа като първа инстанция, но в някои от подсъдните на околийските съдии дела – като втора. Висш съдебен орган е Върховното съдилище със седалище в Пловдив. Състои се от две камари – гражданска и наказателна, и действа като апелативна инстанция.

Приложението на разпоредбите на Органическия устав среща твърде много и различни проблеми във всички области на обществения живот – при съставянето на централното управление, на окръжните, околийските и градските управи, при организирането на финансовите служби, училищното дело, милицията и жандармерията и пр. Главните трудности при организирането, структурирането и действието на съдебната система произтичат от липсата на подготвени кадри с юридическо образование както за правораздаването, така и за създаването на закони. Проблемът е твърде остър през 1879 г. до избирането на Областното (законодателно) събрание и Постоянния комитет, но остава да тлее до края на съществуването на областта през 1885 г.

Предвид препятствията, по предложение на директора на правосъдието, на 14 юни 1879 г. Главният управител княз Богориди издава първата си заповед, отнасяща се до съдебната система: да се изберат кметовете, които ще изпълняват съдебни функции; да се изберат временни околийски съдии; да се съставят двете отделения на

Окръжен съд – Пловдив, а в останалите пет окръга да се сформират временни Окръжни съдилища само с едно отделение – „Гражданско“. За Пазарджишкия окръжен съд се назначават: председател Яков Матакиев и член-съдия Иван Войводов.

БЪЛГАРСКИЙ ОТДѢЛЪ.
Особна Телеграма на в. „Марица“
 София, 25 Юни вечерь.
 Негово Височество князь Александръ I стигна въ Русчукъ. Утрѣ ще бѣде въ Търново. Прокламацията къмъ Българския народъ е прочеждъ въ Варна. Столицата се готви да го посрѣщне много тържествено.

Заповѣдь.
 По Указомъ на Источна Румелия.
 Пловдивъ, 20 Юни 1879 г.
 № 9.

По предложението на Главный Секретарь, Директоръ на катонскитѣ дѣла назначилъ Доктора Ст. Чокалова Санитарскъ Начальникъ на Источна Румелия съ 3600 гроша месечна жалга.

На основаніи на чл. 51 и 156 К. и по предложението на Главный Секретарь, Директора на Виктринскитѣ Дѣла, назначилъ П. Дегерова Начальникъ на Карабузукската Община и Иванъ Цинкова Начальникъ на Ибелската Община; жалгата и на двамата е по 2250гр. на месецъ жалга съ разношките на респекта. Назначението на порфибрилационнитѣ чиновники и жалгата и въ общината отъ 1-8 тога Юни.

За Начальникъ на Книжарската Община назначилъ Дмитрия Хурмузала. Назначението му и жалгата му отъ 2000 гр. на месецъ жалга съ разношките на респекта, полаганъ отъ 20 юни Юни.

Главный Управителъ.
 (Подписалъ) А. Богориди.

Отъ Дирекцията на Правосъдието.
 № 1.

Въ саботва на указомъ на Директора на Правосъдието отъ 13 юни Юни 1879 г., подъ № 19 Негово Высочество Князь Александръ I Губернатора на Источна Румелия, като прима по обидомъ да се създаде едно членъ поспери въ дѣйствието привилегия на Органическый Уставъ, относно се до уредението на съдебната членъ въ Областкѣ, постанови: Докъдъ се събератъ общитѣ Съветы, докъдъ се състави Постоянный комитетъ и се постави до уредението на съдебната членъ въ Источна Румелия по посоченъ въ ст. 16 и 29 на

2°. Да се избератъ прервременно испитнитѣ катонски Садни.
 3°. Да се съставитъ за сега само въ Пловдивъ два Отдѣленія на Департаменталното Саднище, а по другитѣ петъ Департамента да се учреди, за сега, само по едно Саднище за дѣла граждански и за дѣла уголовни, съгласно съ ст. 22 на вилеиславной Регламента.
 4°. Да се отвори дѣтѣ Отдѣленія на Варковното Саднище, както само ст. 22 на вилеиславной Регламента.
 5°. Да се избератъ прервременно ассесоритѣ на иерархитѣ, ассесоритѣ на катонскитѣ садни и ассесоритѣ на Департаменталнитѣ Саднища.

Въ саднище за това назначилъ Негово Высочество Князь Александръ I на 14 юни Юни 1879 года следующитѣ именувани членъ отъ на подтврженіието на П. В. Султана именувани на прервременно членове на Върховното Саднище:

I. Катонски садни.

Въ Панагюрище	Атанасъ Малозкъ
Въ Пловдивъ	Христо Лазаровъ
Въ Крушовица	Николай Стопановъ
Въ Русчукъ	Христо С. Брадановъ
Въ Охридъ	Веражъ Аргентъ
Въ Т. Назаровица	И. Христова
Въ Панагюрище	Ив. Па. Паруванъ
Въ Пещера	Цр. Х. Топалъ
Въ Истанбулъ	Василъ Тодоровъ
Въ Хасковъ	К. Т. Савитковъ
Въ Кърджали	Удурмушу Хаджиъ-ага
Въ Харманъ	Николай Калчиновъ
Въ Хаджи Кисель	Стефанъ П. Поповъ
Въ Св. Загора	Х. Гешевъ Славковъ
Въ Камбачъ	Филипъ Великъ
Въ Елваза	Евремъ
Въ Славейкъ	Х. Дим. Х. Петровъ
Въ Лявота	Г. Х. Панагюрищевъ
Въ Кавалъ Атачъ	Д. Георгиевъ
Въ Бургасъ	Андрей Тополичевъ
Въ Карнобатъ	Тодоръ Виларовъ
Въ Адревъ	Андрей Поповъ

Департаментално Саднище въ Пловдивъ
 Отдѣленіе Гражданско.

Председателъ	Хр. Панагюрищевъ
членъ Прислѣтъ.	С. Г. Чакаловъ

Въ Пазарджики

Председателъ	Я. Д. Матакиевъ
членъ Прислѣтъ.	Иванъ Войводовъ

Заповед на Генерал-губернатора на Источна Румелия за назначаване на членове на Окръжен съд – Пазарджик, в. Марица (Пловдив), бр. 94 от 26 юни 1879

В пълен състав ОС в Пазарджик започва да работи едва през есента на 1880 г., когато с Приказ № 217 от 17 октомври на Главния управител са назначени: за отделение „Гражданско“ – Яков Матакиев, Иван Грозев, Осман Нури ефенди и заместващ член Спас Сейков; за отделение „Углавно“ – Данаил Юруков, Пане Господинов и Риза бей. За прокурор при съда малко преди това е назначен чехът-юрист Хинек Майер, а за негов помощник Иван Д. Проданов. Заради речта, произнесена на 4 март 1884 г. на голям митинг в Пазарджик за Съединение Яков Матакиев

е уволнен от длъжността председател на Окръжния съд (държавен чиновник) и става адвокат. На негово място е назначен Христо Попминев Богоев.

След прогласяването на Съединението на 6 септември 1885 г. и последвалото през 1886 г. присъединяване на Източна Румелия към държавната уредба на Княжеството, съдебната система в Южна България е изцяло преустроена: закрити са ВАС и всички окръжни административни съдилища, Върховният съд в Пловдив е преобразуван в Апелативен; околийските съдии стават мирови; персоналният състав на прокуратурата и на окръжните съдилища в по-голямата си част е освободен и/или подменен. Така от 24 октомври 1885 г. (Указ № 138) са уволнени заместващите членове при Пазарджишкия окръжен съд Пане Господинов и Спас Сейков, а от 31 октомври с.г. (Указ № 141) и съдията Петър Горанов. От 1 февруари 1886 г. (Указ № 30) Михаил Илич – член на Пазарджишкия окръжен съд е преместен на същата длъжност в Рахово. Вместо него идва П.И. Горов от Раховския съд. С Указ № 32 от същата дата Стоян Акрабов – съдебен пристав при съда е преместен в Кюстендил, а на негово място е назначен Илия П. Чернев – съдебен пристав от Хасковския окръжен съд.

За разлика от изпратения в историята Органически устав, първата българска Конституция, приета на 16 април 1879 г. от Учредителното събрание в Търново, не разписва каквито и да е принципи на управление и организация на съдебната система, не гарантира нейната независимост, не съдържа правила за уредбата ѝ. Но един малък текст в чл. 13 казва все пак, че съдебната власт е автономна и във „всичката нейна ширина принадлежи на съдебните места и лица, които действат от името на Княза“. Казано е също, че държавата ще се управлява точно според законите и е описано как те се приемат, утвърждават и обнародват.

В периода от 1879 до 1944 г. „за съдебните места и лица“ са приети пет закона, но с многобройни поправки, изменения и допълнения.

Първият „Закон за устройството на Съдилищата в България“ е приет през май 1880 г. Законът рецепира някои от основните идеи и практика на руските „Временни правила“ и в йерархично отношение създава: мирови съдии, окръжни и апелативни съдилища, Върховен касационен съд. Отделно от тях са военните и духовни съдилища. По законов ред през 1899 г. към общата система са добавени селско-общински съдилища, а през 1922 г. е създаден Върховен административен съд. През 1910 г. е учреден Висш съдебен съвет, назначаем с указ на Царя по предложение на министъра на правосъдието, чиято задача е да предлага т.нар. таблици за повишение на длъжностни лица. Още от самото начало на автономното действие на съдебната власт често сменящите се министри на правосъдието неизменно упражняват политически контрол върху съдебните места и лица.

В системата на общите съдилища мировите съдии са едноличен правораздавателен орган за бързо, достъпно, професионално и евтино правосъдие с помирителни функции, действащ в рамките на околията. Надзирава се от съответния Окръжен съд, в чиято съдебна територия са включени няколко мирови околии.

Окръжните съдилища носят името на окръжния град, в който е седалището им и съставът им е от председател, който влиза в числото на членовете, подпредседател и членове. При наказателни дела за тежки престъпления, в състава се включват и съдебни заседатели. Към съда има един прокурор и негов помощник. Окръжните съдилища първоначално са с две отделения – гражданско и наказателно – като едното се ръководи от председателя, а другото от подпредседателя. В рамките на триинстанционната система ОС е основен първоинстанционен съд. Той разглежда по същество всички граждански и търговски иски, всички наказателни дела, които са извън компетенциите на мировите съдии. Когато обаче се обжалват актове на мировите съдии, ОС се явява втора инстанция. Окръжни-

Закон за устройството на съдилищата в България, 1880

те съдилища са снабдени с канцелария, в състава на която Председателят назначава секретари, подсекретари, архивари, регистратори, писари и съдебни пристави. Решенията на ОС се обжалват пред Апелативните съдилища, които също имат две отделения и се състоят от председател, подпредседател и 4 члена. Последна висша инстанция е Върховният касационен съд, който се произнася по касационни жалби и разглежда въпроси за възобновяване на дела, ако има законови основания за това.

През април-май 1886 г. с укази на Княза се раз местват съдии, прокурори и нотариуси в цялото Княжество. На 29 март председателят на Окръжен съд – Пазарджик Христо Богоев е назначен за председател на Свищовския окръжен съд. На негово място идва председателят на същия съд Моско Добринов (уволнен от длъжност по собствено желание на 4 май). Следващият председател е Д. Хр. Иванов. През м. април 1886 г. Тодор Н. Христович – нотариус при Пазарджишкия ОС е преместен в Ловеч, а неговото място заема нотариусът при Кюстендилския ОС Йосиф Пешов. С Указ № 135/12 май 1886 г. пом.-прокурорът при Разградския ОС Георги Попов е преместен в Пазарджик. Отделно от това, със заповед № 95/3 април 1886 г. на министъра на правосъдието за преводач при Пазарджишкия окръжен съд е назначен Манук Артинов. След извършените кадрови промени съставът на съда започва да работи пълноценно.

Благодарение на запазени документи можем да научим и пълните персонални състави на ОС през някои от следващите години. През 1892 г. председател е Михаил Мишайков; членове на съда – Георги Кирков, Ангелов и Константин Пан. Писарев; прокурор – Хинек Майер, пом.-прокурор – Димитър Лазаров; Атанас Попов и Найденов – съдебни следователи; Димитър Баласов – градски мирови съдия; Георги Пенев – околийски мирови съдия; Христо Минков – нотариус, М. Камарашки – съдебен пристав. През м. юни 1897 г. председател на съда е

Иван Г. Крафти, а членове Тодор Н. Христович, Никола Пулиев, Димитър Ботушаров и Светослав П. Велчев. В периода 1902-1903 г. председател на съда е Михаил Москов, а членове: Димитър Ботушаров, Тодор Н. Христович, Л. Бичев и д-р Вардаянис. Съдебни следователи – Иван Спространов и Стойо Джуджев; прокурор – Д. Ножаров, пом.-прокурор – д-р Моллов. Градски мирови съдия е Христо Иванов, а Г. Петров – околийски мирови съдия. През 1922 г. Пазарджишкият съд е в състав: Иван Красновски – председател, Александър Иванов – подпредседател; членове: Петър Григоров, Господин П. Райков, Венелин Янев, Васил Ив. Вълев, Константин Г. Чолаков. Д-р Станчо Попов – съдебен следовател, Панайот Дучев – прокурор и Георги Белевски – зам.-прокурор.

През 1931 г. Пазарджишкият окръжен съд последователно има трима председатели: Иван Красновски, Никола Атанасов и Николай Бабаджов; подпредседател Илия Богданов. Съдии са Петко Велев, Васил Байданов, Илия Халаджов, Васил Панчев, Александър Кушев, Александър Д. Попов и Костадин Янков. Към съда има и двама мирови съдии – Гугов и Шумков, адвокат – Стефан Байлов. Допълнителен член – Вл. Мушмов. Прокурор е Владимир Георгиев, заменен през м. ноември от Ангелов.

В историята на правораздаването Окръжният съд в Пазарджик е запомнен с едно от знаковите дела в новата история на България. През 1897 г. той добива популярност с разглеждането на емблематичното дело срещу убийците на писателя Алеко Константинов.

В полунощ на 11 срещу 12 май 1897 г. Михаил Такев докарва убийтия Алеко пред дома на прокурор Хинек Майер в Пазарджик. Още сутринта на 12 май Майер заминава със съдебния следовател за местопрестъплението, а на 15 май съобщава с телеграма от Пещера до министъра на правосъдието Теодор Теодоров: „Исследование успешно... На прямите дейци турихме ръка“.

На 14 август обвинителният акт е внесен в съда. Проце-

сът започва на 3 ноември при съдебен състав: председател Иван Г. Крафти и членове Тодор Н. Христович и Светослав П. Велчев. Прокурор е Хинек Майер. Сред адвокатите на гражданските ищци са видните политици Никола Генадиев, Стоян Данев и Найчо Цанов. На 7 ноември присъдите са прочетени и физическите убийци са осъдени на смърт.

В опитите и усилията за подобряване качеството на правораздаването и за независимото функциониране на съдебната система в Царство България важна роля има създаденият през 1919 г. Съюз на българските съдии (СБС). Първи опити за обединението на съдиите в България се правят още през 1909 г. чрез създаването на Дружество на българските съдии. През м. май 1909 г., научаваме от в. „Т.-Пазарджик“, бр. 21, 27 май, че „клон на дружеството на българските съдии има вече в Пазарджик. До момента в него членуват 20 души.“ Въпреки желанието и подкрепата на инициативата, не се стига до неговото организационно укрепване и нормативна уредба. Това става едва през м. септември 1919 г., когато е приет Устав на Съюза на българските съдии и е избран Управителен съвет. Призван да отстоява професионалните и материалните интереси на магистратите, Съюзът представя пред управляващите и обществото позициите и вижданията на съсловието по най-важните проблеми на правораздаването и на съдебната система, прави предложения за тяхната законодателна уредба. Учредители на Пазарджишкия клон на СБС са 15 магистрати, сред които Стефан Велчев – подпредседател на Окръжния съд, член-съдиите Иван Докумов, Панайот А. Дучев, Александър Иванов, Методи Кайдъмов, Светослав Гълъбов и прокурора Атанас Манов.

В периода до голямата държавна реформа през 1934 г. в Пазарджишкия окръжен съд са разгледани хиляди дела от наказателен и общ характер, както и от частен, фискален и граждански характер. Образованите дела от обществен характер са за кражби, грабежи, присвоявания, престъпления по служба, палежи, убийства, блудства, изнасилва-

№ Пазарджик
280

с п и с ъ к ъ

На членовете на клон на обхва на българските съдии, които се събират за тяхна и висока съдействието съветователна работа и избора на избора Октомври 1919 г.

№ по ред	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ДЪЛЖНОСТ	ЗАБЕЛЪЖАНИЯ
1	Стефан Велчев	Подпредседател	25
2	Иван Докумов	Член-съдия	
3	Панайот А. Дучев	
4	Александър Иванов	
5	Методи Кайдъмов	
6	Светослав Гълъбов	
7	Атанас Манов	Прокурор	
8	Михаил Велчков	Зам. Прокурор	
9	Д-ръ Ст. Попов	I Съдеб. Съветник	
10	Стефан Докумов	II Т. Пазар. Мир. съдия	
11	Георги Пенев	в. д. I Мир. съдия	
12	Стефан Стефанов	Бюджетен Кандидат	
13	Георги Д. Козев	
14	Д-ръ Хр. Попов	
15	Иордан Трифидов	

СЕКРЕТАРЪ-КАСИЕРЪ: *[Signature]*

Списък на основателите на Пазарджишкия клон на Съюза на българските съдии, октомври 1919 г.
(Централен държавен архив, публикува се за първи път)

ния, измами, злоупотреби с доверие, престъпления против обществения ред и др. Делата от наказателно-частен характер са за обиди, телесни повреди, злепоставяне, нарушаване неприкосновеността на жилищата, унищожаване или повреда на имот и др. Образованите граждански

дела са за установяване граници на имоти, осиновявания, установяване на бащинство, лични искиове, издаване на изпълнителни листове, обявяване на несъстоятелност, делби, фалити, регистриране на търговски фирми, търговски дела и др.

След военно-политическия преврат на 19 май 1934 г., правителството на Кимон Георгиев, макар да остава на

власт едва до края на годината, на практика суспендира Конституцията и нейните демократични разпоредби: Народното събрание е разпуснато; забранени са политическите партии; ликвидирано е местното самоуправление; въведено е ново териториално – административно деление. Шестнадесетте окръга са преобразувани в седем области – Софийска, Пловдивска, Старозагорска Врачанска, Плевненска, Шуменска и Бургаска. Общините са уедрени и от 2552 те стават 837. На селските кметове са дадени широки правомощия и дори за известно време те поемат функциите на разтурените мирови съдилища. С „Наредба-закон за устройство на съдилищата“ от ноември 1934 г., изцяло е реформирана и съдебната система.

С Наредбата-закон назначаването на всички съдии, прокурори и инспектори при Министерството на правосъдието се извършва с царски указ. Министърът назначава съдия-изпълнителите, нотариусите, допълнителните член-съдии и заместник-прокурори, както и останалите длъжностни лица в съдилищата.

Според чл. 1 на „Наредбата“ съдебните учреждения в Царството са околийските, областните и апелативните съдилища и Върховният касационен съд. Съдебната територия на областните съдилища първоначално съвпада с тази на 7-те административни области. По тази причина на 22 декември 1934 г. Окръжният съд в Пазарджик е закрит. Председателят на Пазарджишкия окръжен съд Иван Николов е назначен за прокурор при Областен съд – Пловдив. Арианов и Богданов – член-съдии и Рухчев – зам.-прокурор също са назначени в Пловдивския областен съд.

През април 1935 г. Пазарджишкият съд става отделение при Пловдивския областен съд. Малко време след това обаче (Наредба-закон за изменение и допълнение на наредбата-закон за устройството на съдилищата от 16 август 1935 г.) броят на областните съдилища е увеличен на 16 и съдът в Пазарджик отново става самостоятелен като е въздигнат в областен, но с намален район на действие, тъй

Наредба-закон за устройство на съдилищата, 9 ноември 1934

като Ихтиманска околия преминава на административно и съдебно подчинение към Софийска област. За председател на съда е назначен Иван Марков (до 1941 г.), а за подпредседател – К. Гребенаров.

През този период се реализира дългогодишната идея за изграждане на нова сграда на съдебна палата в Пазарджик. В началото на 1934 г. е сформиран граждански комитет за разширяване сградата на ОС, който се обръща с позив към гражданите. С Указ 415/1935 г. на цар Борис III се приема Наредба-закон за довършване на Софийската и Русенската и постройка на Пловдивската и Пазарджишката съдебни палати, изработена с активното съдействие на Никола Йотов (родом от Пазарджик), министър на обществените сгради, пътищата и благоустройството. Подкрепа на идеята за построяване на сградата дават Иван Красновски и Георги Кендеров (кмет на Пазарджик 1934 – февруари 1938). Отпуснати са 7 млн. лв. за палатата, а по-късно – още 2 млн. лв. за вътрешно обзавеждане. На 31 октомври 1938 г. сградата е открита официално.

В периода 1941 – януари 1945 г. последователно председатели на съда са Димитър Горанов и Панайот Димитров.

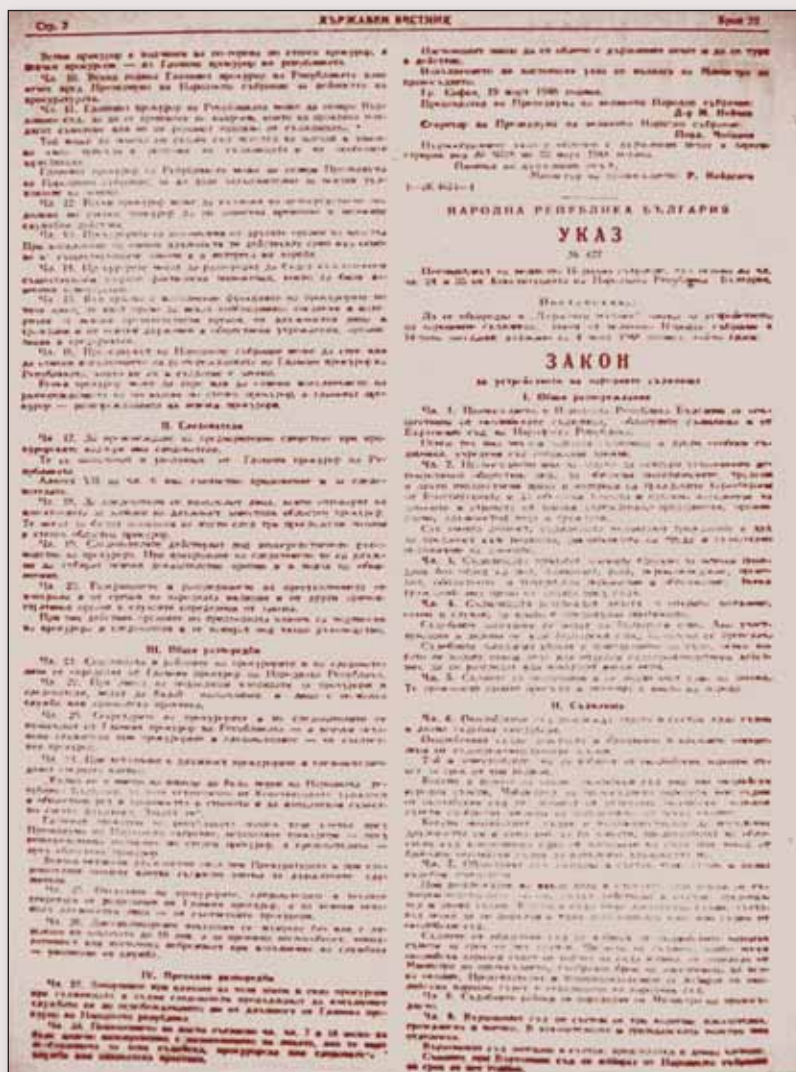
Превратът на 9 септември 1944 г. и насилственото вземане на властта от Отечествения фронт слагат началото на нов период не само в историята на държавата и обществото, но и в развитието на българската съдебна система. Макар тя формално да не е променена в първите две-три години, квази-законодателни актове създават т.нар. народни съдилища и правила в правораздаването, чрез които правото минава изцяло в разпореждането на изпълнителната власт. След приемането на новата Конституция на Народна република България (известна като Димитровска) в края на 1947 г., след последвалата поредна кадрова чистка, съдебната система е реструктурирана изцяло по съветски образец. Основната характеристика на наложения модел е пълното подчинение на съда не просто на изпълнителната власт, а на БКП – партията, управлява-

ла обществото, съгласно втората Конституция от 1971 г.

Пазарджишкият областен съд като институция на системата от 1935 г., съществува до 28 февруари 1950 г., когато е закрит поради „бюджетно съкращение“. Председателят на съда Александър Цонов напуска длъжността на 1 март. От 1 март с.г. се открива Пазарджишко отделение към Пловдивския окръжен съд. За завеждащ отделението е назначен Христофор Илков – дотогавашен зам.-председател на съда. От януари 1958 г. неговото място заема Димитър Костов Иванов.

Печати на Пазарджишкия окръжен съд в Източна Румелия, Окръжния съд в Княжество България и Царство България и на Областен съд – Пазарджик (1880, 1892, 1912, 1938)

Закон за устройство на народните съдилища, 1952

Съгласно Закона за устройство на народните съдилища от 1952 г. правораздаването се осъществява от народни съдилища, окръжни съдилища, от Върховния съд и особени съдилища.

Съдиите и съдебните заседатели при окръжните съдилища се избират от окръжните народни съвети.

В изпълнение решенията на Януарския пленум на ЦК на БКП от 1959 г. Президиумът на Народното събрание издава Указ от 22 януари с.г. за ново териториално-стопанско деление на страната. С него е създаден и Пазарджишки окръг, включващ общините на бившите околии – Пазарджишка, Панагюрска, Велинградска, Пещерска (без Доспатския район) и с. Долно и Горно Вършило от Ихтиманска околия. Със Закона за изменение на Закона за устройство на съдилищата, приет на 13 март 1959 г., са създадени и окръжните съдилища в България, чийто съдебен район съответства на административното деление на страната.

Така след 3 април 1959 г. Пазарджишкият съд отново става самостоятелен под името Пазарджишки окръжен съд, с непроменен статут до днес. Като такъв той упражнява съдебен надзор върху дейността на народните съдилища в съдебния район на съда, осъществява правораздаването, защитава установения от Конституцията държавен и обществен строй, социалистическата собственост, свободата, живота и правата на гражданите на НР България. За първи председател на съда е назначен Борис Димов, който през 1969 г. е наследен от Арахангел Шопов. В периода 1968-1976 г. съдебният състав на съда се състои от един председател, 1 заместник-председател и 4 член-съдии.

През 1976 г. е приет нов Закон за устройство на съдилищата, който разширява изборността и по отношение на окръжните съдии, а с изменението от 1982 г. се налага трайно изборното начало за всички съдии и съдебни заседатели, с което се дава по-широка представителност. Новост в закона е въвеждането на института на „младшите съдии“, които се избират от Държавния съвет за срок от две години. Според закона окръжните съдилища се състоят от председател, един или повече зам.-председатели, съдии, младши съдии и съдебни заседатели. Така през периода 1976-1986 г. съставът на съда в Пазарджик се състои

от председател, 1 зам.председател, 4-ма член-съдии и 2-ма младши съдии. Съдиите се избират от Народното събрание, а съдебните заседатели пряко от избирателите за срок от пет години. Това не е изменяно до 1994 година.

Съгласно чл. 57, ал. 2 от Указ 56 и чл. 48, ал. 2 от Правилника за стопанската дейност през 1989 г. към Окръжния съд се създава фирмено отделение. Съставът на Пазарджишкия окръжен съд в периода 1988–1994 г. се състои от председател, 1 заместник-председател, 4 член-съдии, 3 младши съдии и помощно-административен персонал. Дългогодишен председател на съда в периода 1975 – януари 1991 г. е Пейо Янев, а заместник - председател от 1986 до 1990 г. е Благовест Пунев. Обхватът на съдебния район не се променя през този период.

Първоинстанционните съдебни актове на районните съдилища подлежат на обжалване пред Окръжния съд, като втора (въззивна) инстанция. Съдът разглежда съдебни дела и като първа инстанция, регистрира фирми на граждани, юридически лица и организации с нестопанска цел. Като пример може да се посочи, че постъпилите през 1985 г. дела в Пазарджишкия окръжен съд са общо 7455, като от тях 786 са наказателни дела от общ характер.

След 10 ноември 1989 г. пред страната ни се открива възможността за радикални (дори революционни) реформи в държавата и за цялостно преустройство на обществените отношения. През 1991 г. VII-то Велико народно събрание приема нова Конституция, чиято основополагаща цел е изграждането на демократична, правова и социална държава. Изключително важно в това отношение е, че новият основен закон на България въвежда императивни правила и разпоредби, с които еманципира съдебната власт, гарантира нейната функционална и имуществена независимост, както и институционалната ѝ равнопоставеност с другите две власти – законодателна и изпълнителна. Възприет е модел на съдебна власт от три основни структури – съд, прокуратура и следствие.

Съгласно новите конституционни разпоредби, правораздаването в България се осъществява от Върховния касационен съд (ВКС), от Върховния административен съд (ВАС), от апелативните, окръжните, военните и районни съдилища. Създава се висш административен орган – Висш съдебен съвет (ВСС), чиято основна функция са кадровото обезпечаване на съдебната система и финансовото осигуряване дейността на съдебната власт. Последвалата съдебна практика произвежда доказателства, че уредбата на съдебната власт в Конституцията от 1991 г. в някои случаи не е релевантна на възникващите проблеми, а в други – непълна. През 2003, 2006, 2007 и 2015 г. Парламентът одобрява важни и полезни конституционни промени, засягащи ръководството на съдебната система, отговорността на органите на съдебната власт, мандатността на магистратите и статуса на съдиите, прокурорите и следователите.

Конституцията и законите за съдебната власт (1994, 2007 и новелизацията със ЗИДЗСВ от 2016 г.) обособяват съдилищата в две основни групи – общи и специализирани. Общите съдилища са районните, окръжните, апелативните и ВКС, които съобразно своите компетентности разглеждат като първа, втора и касационна инстанция граждански и наказателни дела. Съдебният надзор на общите съдилища се осъществява от ВКС. Към групата на специализираните съдилищата спадат специализиран наказателен съд, административните, военните и ВАС. От 1 април 2007 г. в Окръжен съд – Пазарджик престават да се разглеждат административни дела.

Териториалната компетентност на окръжните съдилища се запазва, като в качеството си на областен град Пазарджик е и седалище на Окръжен съд, чиято компетентност се разпростира върху съдебните райони на Районните съдилища в Пазарджик, Велинград, Пещера и Панагюрище. В този период на промени председател на Окръжен съд – Пазарджик близо 16 години (1991-2007) е

БЛАГОВЕСТ АНАСТАСОВ ПУНЕВ

Роден на 23 юни 1948 г., гр. Пещера, област Пазарджик.

Завършва юридическото си образование в СУ „Св. Климент Охридски“. От 1979 до 1986 г. е съдия в Районен съд – Пазарджик, а от 1986 до 1990 г. е заместник-председател на Окръжен съд – Пазарджик.

Съдия във Върховния съд (1990-1996), един от 15-те съдии, избрани от VII-то Велико народно събрание. Арбитър по вътрешни и международни арбитражни дела при Арбитражния съд на Българската търговско-промишлена палата в периода 1991-2006 г.

Заместник-председател на Върховния касационен съд и председател на Гражданската колегия на съда (4 декември 1996-21 септември 2006). Член на Висшия съдебен съвет (1998 - 2003).

Избиран за съдия в Конституционния съд от професионалната квота за периода 10 октомври 2006 – 11 ноември 2015 г. От м. февруари 2017 г. е председател на Арбитражния съд на Българската търговско-промишлена палата.

Автор и съставител на публикации по гражданско материално и процесуално право.

Георги Шопов. През 1995–1996 г. съставът на съда се увеличава, като към съда се назначават 2-ма заместник-председатели и 8 окръжни съдии.

През 1990 г. заместник-председателят на съда Благовест Пунев е избран за член на Върховния съд, а в периода 2006–2015 г. е член на Конституционния съд.

В края на 2003 г. е въведена в експлоатация надстройка на сградата на Окръжен съд – Пазарджик. След цялостен външен ремонт, на 21 май 2013 г., официално е открита и обновената сграда на Съдебната палата.

ГЕОРГИ АРАХАНГЕЛОВ ШОПОВ

Роден на 9 май 1950 г., гр. Ветрен, община Септември.

През 1972 г. завършва Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. От 1975 до 1984 г. е съдия в Районен съд – Пазарджик и две години негов заместник председател (1984-1986). В периода 1986-1991 г. е негов председател. От 1991 до 2007 г.

е председател на Окръжен съд – Пазарджик. По време на неговото председателство пробацията е въведена като пилотен проект, използван е опитът на английските пробационни служби. През 1997 г. е един от учредителите на Съюза на съдиите в България и участва в Управителния и Контролния съвет на Съюза. На 3 октомври 2007 г. е избран от съдебната квота за член на Висшия съдебен съвет, където заема поста до 2012 г. Връща се отново в гр. Пазарджик и от 2012 до 2015 г. е съдия в Окръжния съд, където се пенсионира като магистрат. На 28 юли 2016 г. е избран от Общинския съвет - Пазарджик за Обществен защитник (Омбудсман) на Пазарджик, която длъжност заема до днес. През 2015 г. е награден от ВСС с отличие „личен почетен знак първа степен – златен“.

В последните години Съдът като институция се отваря към обществото, с цел да бъде по-познаваема неговата дейност. Стремехът на съда е да съумее да създаде нов, активен подход към повишаване доверието на обществото, тъй като част от дейността му касае пряко живота на хората – техните семейни и имуществени права, финансови отношения и др.

През 2014 г., в изпълнение на решение на Висшия съдебен съвет, съвместно с Министерство на образованието и науката, стартира пилотната Образователна програ-

ма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ сред учениците с цел повишаване на тяхната информираност за структурата, функциите и значението на съдебната власт в България. Окръжният и Районният съд в Пазарджик осъществяват тази инициатива с ученици от различни училища в града. В рамките на програмата те получават знания за правото, запознават се отблизо с функционирането на съда като институция, за мястото на съдебната власт в живота на хората и формират лични впечатления за работата на магистратите. Магистрати изнасят лекции с различна тематична насоченост: трафик на хора; борба с киберпрестъпленията; съществуващите заплахи в Интернет и социалните мрежи и начините за защита от тях; негативни последици от домашно насилие и мерки за защита на пострадалите; превенция срещу употреба на наркотични вещества и престъпления, извършвани от наркозависими лица.

Обобщаване на наученото се реализира чрез организиране на симулативни процеси. Последният от тях (2019) е възстановка на процеса за убийството на Алеко Константинов осъществена от учениците от Професионална гимназия по икономика и мениджмънт – Пазарджик.

Пазарджишкият окръжен съд, съвместно с другите съдебни институции в града ежегодно провежда и информационна кампания „Ден на отворените врати“, съобразена с Комуникационната стратегия на съдебната власт в България 2014–2020 г., по време на която желаещите граждани могат да посетят Съдебната палата и да се запознаят отблизо с организацията на съда, с отделните съдебно-административни процедури, с работата и функциите на съдебните служби. В рамките на тази кампания се провеждат и програми, предназначени за повишаване правната култура на ученици, които имат възможност да разговарят със съдиите, да се запознаят с аспекти от наказателното и гражданско право и да научат интересни казуси от

Структура на Окръжен съд – Пазарджик, 2019 г.

съдийската практика. Те присъстват и на лекции, изнесени от съдии, разглеждат съдебните служби и се запознават отблизо с работата на администрацията в регистратурите и деловодствата.

На 29 януари 2016 г. в Съдебната палата на гр. Пазарджик е открит информационен център за работа с граждани. Центърът предоставя различни по вид услуги с цел по-лесен и резултатен достъп на гражданите до съдебните процедури, пестене на време и предоставяне на конкретна информация. Чрез осъществяването на тази идея се подобрява комуникацията между съдебната институция и гражданите. Достъпът до навременна информация е съществена част от доброто обслужване на гражданите и изграждането на съда като отворена институция.

От 19 април 2019 г. в Съдебната палата функционира и Център за спогодби и медиация, реализиран съвместно от Окръжния съд и Районния съд в Пазарджик. Така градът става един от седемте града в България с Центрове по медиация. Инициативата цели да насърчи използването на медиацията като метод за решаване на съдебни спорове от гражданско-правен и административно-правен характер, при търговски, семейни или потребителски спорове, както и във всички случаи, когато законът позволява това.

Към м. септември 2019 г. Пазарджишкият окръжен съд е в състав: административен ръководител-председател – Елеонора Серафимова, председател на Въззивно гражданско отделение, двама заместник-председатели – Илиана Димитрова-Васева – председател на Търговско отделение и Александър Александров – председател на Наказателно отделение, 15 съдии, разпределени в Гражданска и Наказателна колегия, 2-ма младши съдии, всички те подпомагани в дейността си от съдебна администрация, състояща се от 39 съдебни служители.

*д-р Румяна Кацарова
Елисавета Иванова*

ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК (1879–2019)

Георги Консулов – януари – април 1879
Яков Матакиев – юни 1879 – март 1884
Христо Богоев – март 1884 – март 1886
Моско Добринов – март – май 1886
Д. Хр. Иванов – 1886 – ?
Михаил Мишайков – 1892 – 1896
Димитър Гачев – 1896 – април 1897
Иван Г. Крафти – април 1897 – април 1902
Михаил Москов – април 1902 – 1903
К. Ножаров – септември – декември 1903
М. Т. Дудов – 1908 – 1909
Никола Добрев – 1909 – 1912
д-р Мирков април – 1912 – ?
Д. Милков – ? – април 1919
Иван Красновски – април 1919 – февруари 1931
Никола Атанасов – февруари-декември 1931

Николай Бабаджов – декември 1931 – май 1932
П. Иванов – май 1932 – ?
Иван Николов – ? – декември 1934
Иван Марков – август 1935 – 1941
Димитър Горанов – 1941 – 1942
Панайот Димитров – 1942 – 1945
Петко Велев Гръблев – януари 1945 – септември 1947
Александър Цонов – 1948 – март 1950
Христофор Илков – 1950 – 1957
Димитър Костов Иванов – януари 1958 – април 1959
Борис Димов – април 1959 – 1969
Арахангел Шопов – 1969 – 1975
Пейо Янев – 1975 – януари 1991
Георги Шопов – февруари 1991 – октомври 2007
Ивета Парпулова – 2007 – 2013
Елеонора Серафимова – 2013 – продължава

Георги Николов Консулов

януари 1840, Пазарджик – 20 март 1902, София

Завършва гръцкото училище в родния град. Предприемач и търговец.

Просветител и читалищен деец, участва в духовния живот на българите в Цариград, Пловдив и Пазарджик.

Председател на читалището в Пловдив (1867). След избирането му за председател на читалище „Виделина“ (1870) то активизира

дейността си и по негова инициатива се поставя началото на театъра в Пазарджик.

Председател на частния революционен комитет, основан в Пазарджик от Васил Левски (1869). След Априлското въстание изработва от името на пазарджишките граждани адрес до Цариградската посланическа конференция (1876–1877). Този протест стига до Великите сили, публикуван е във в-к „Daily News“ и е четен в Английския парламент.

По време на Руско-турската война (1877–1878) е заточен в Смирна. След края на войната е един от организаторите на съпротивата срещу Берлинския договор в Пазарджик, заема високи позиции в южнобългарската организация на комитетите „Единство“; председател на Централното настоятелство на Гимнастическо-стрелковите дружества в Източна Румелия.

На 4 януари 1879 г. е назначен от руския императорски комисар в България княз Дондуков-Корсаков за председател на Пазарджишкия окръжен съд.

Префект на Пловдив (1879–1881). Депутат в Областното събрание на Източна Румелия. Член на Бюджетарната и Законодателната комисии.

Предприемач на Баронхиршовата железница и на компанията на Източните железници по изграждане на линията от Вакарел до Белово през 1885 г.

Деец на Съединената легална опозиция срещу режима на Стефан Стамболов (1893–1894), сътрудник на пазарджишкия опозиционен вестник „Прогрес“. След падането на кабинета на Ст. Стамболов (май 1894) – член на Народната партия, депутат в VIII и IX ОНС (1894–1899).

Действителен член на Софийската търговско-индустриална камара от 1895 г.

Носител на руския орден „Св. Станислав“ – III ст. (1880).

Иван Георгиев Крафти

18 август 1864, Болград, Бесарабия – 25 октомври 1938, София

Завършва Централното българско училище в Болград. Висше юридическо образование.

1893–1894 – член на Разградския окръжен съд и пом.-прокурор. Уволнен по собствено желание с Указ № 304/19 юни 1894 г.

1895–1896 – член на Бургаския окръжен съд, прокурор в Севлиевския и Врачанския окръжен съд; пом.-прокурор при Софий-

ския окръжен съд.

С Указ № 66/9 април 1897 г. назначен за председател на Пазарджишкия окръжен съд до м. април 1902 г.

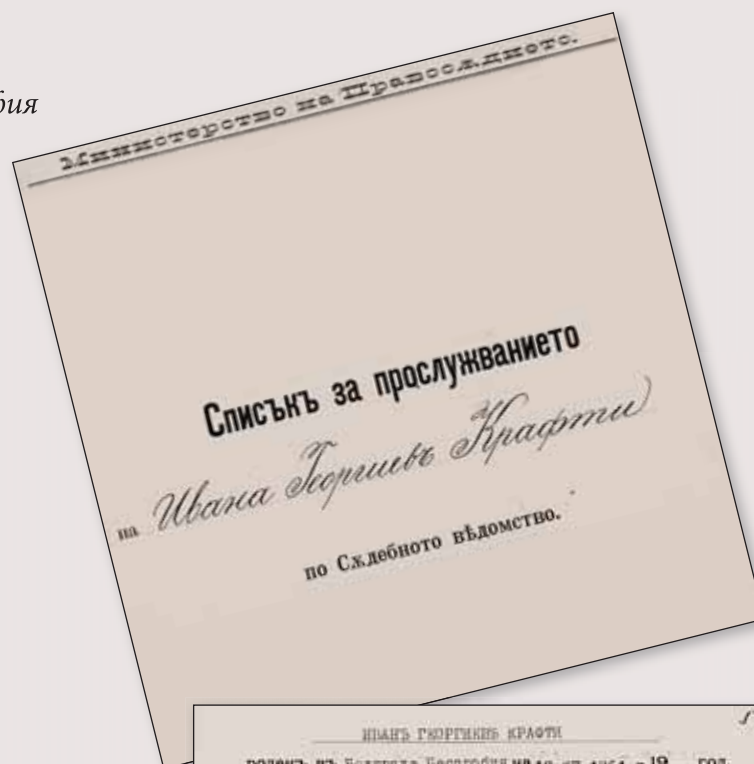
Председател на съдебния състав по делото за убийството на Алеко Константинов през 1897 г.

От 1902 до 1913 г. е на различни длъжности в Пловдивския апелативен съд.

Прокурор на отделение при Върховния административен съд, назначен с Указ № 18/11 октомври 1913 г.

Главен прокурор при Върховния административен съд, назначен с Указ № 3/13 април 1914 г. до 5 ноември 1931 г., когато напуска по собствено желание.

В качеството му на председател на Пазарджишкия окръжен съд е награден с Орден за гражданска заслуга – V ст. (1898), а като член на Пловдивския апелативен съд – с Възпоменателен кръст за независимост (22 септември 1909).

ИВАНЪ ГЕОРГИЕВЪ КРАФТИ
роденъ въ Болградъ, Бесарабия на 18 августъ г. 1864 год.

№ по редъ	Каква длъжностъ и заемалъ	Где в служба	Служилъ е:		Забелѣнки
			отъ	до	
1	членъ окр. съда	Разградъ	29. XI. 1893	4. V. 1894	
2	пом. прок. окр. с.	Разградъ	19. VI. 1894	9. I. 1895	
3	членъ окр. съда	Бургасъ	10. I. 1895	24. I. 1895	
4	прок. " "	Севлиево	25. I. 1895	16. XI. 1895	
5	" " "	Враца	17. XI. 1895	25. II. 1896	
6	пом. прок. окр. съда	София	26. II. 1896	8. IV. 1897	
7	предсѣл. " "	Т. Пазардж.	9. IV. 1897	10. IV. 1902	
8	членъ апел. съда	Пловдивъ	11. IV. 1902	27. VII. 1904	
9	зам. прок. " "	Пловдивъ	28. VII. 1904	9. IX. 1908	
10	членъ " "	Пловдивъ	10. IX. 1908	27. I. 1910	
11	сѣд. и-ръ И-вото	София	28. I. 1910	14. II. 1910	
12	прокур. апел. съда	Пловдивъ	15. II. 1910	10. X. 1913	
13	прок. отд. В. А. С.	София	11. X. 1913	29. IV. 1914	
14	зам. прок. В. А. С.	София	30. IV. 1914	5. XI. 1931	уволненъ

Централен държавен архив, публикува се за първи път

Иван Петров Красновски

24 август 1882, Пазарджик – 31 март 1941, Виена, погребан в София

Учи право в СУ „Св. Климент Охридски“. След затварянето на университета (1907) се дипломира в Загреб (1908).

От 1909 до 1912 г. е член на съдилищата в Пещера и Шумен. С Указ № 31 от 5 април 1912 г. е назначен за член на Татар-Пазарджишкия окръжен съд.

През 1910 г. завършва и Школата за запасни офицери (1910 г. – подпоручик, 1913 г. – поручик, 1919 г. – капитан). Участва в Балканската война като взводен и ротен командир при 27-ми Чепински пехотен полк. През Първата световна война (1915–1918) получава мобилизационно назначение по военно-съдебната част и е следовател при Вардарския военнополови съд и помощник на началника на военно-съдебната част при Първа армия. През 1919 г. за кратко време е прокурор в Ямболския окръжен съд.

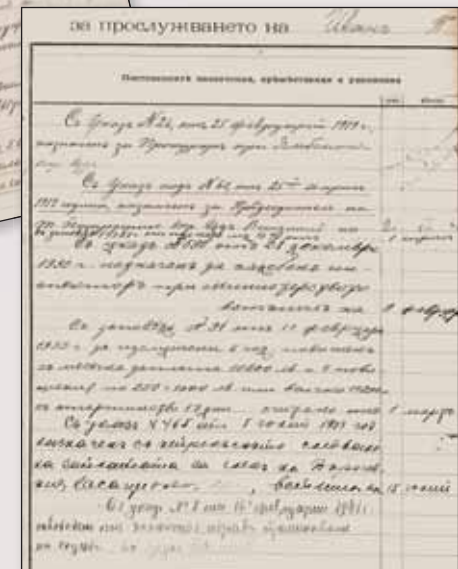
С Указ № 61/1919 г. е назначен за председател на Пазарджишкия окръжен съд, на чийто пост остава до началото на 1931 г.

От началото на 1931 г. до 5 юли 1933 г. е съдебен инспектор при Министерството на правосъдието и до м. ноември 1934 г. е член на Върховния касационен съд.

Председател на Върховната сметна палата (1934–1936).

От 4 юли 1936 до 24 януари 1938 г. – министър на вътрешните работи и народното здраве в правителството на Георги Кьосеиванов. Връща се като член на Върховния касационен съд.

С Указ № 3 от 12 февруари 1941 г. е назначен отново за Председател на Върховната сметна палата.

Централен държавен архив, публикува се за първи път

Пазарджик през 30-те години на XX век

140

ГОДИНИ В СНИМКИ И ДОКУМЕНТИ

Състав на Пазарджишкия окръжен съд, 1880
От лява на дясно: Данаил Юруков, Яков Матакиев и Осман Нури Ефенди

Състав на Пазарджишкия окръжен съд
(в средата Яков Матакиев), 1880

Съдии и служители
на Окръжен съд – Пазарджик, 1883

Свидетелство за собственост, издадено от Окръжен съд – Пазарджик, подписано от председателя Яков Матакиев. Пазарджик, декември 1879

Свидетелство за притежание на поземлена собственост, подписано от Яков Матакиев. Пазарджик, 29 септември 1880. (Регионален исторически музей – Пазарджик, публикува се за първи път)

Владало за собственост на имот, 1885

н. 24 Май?
сб/ 26 Май/85
СДКр

А. 3104

27 Май 1885.

До Г-но Х. Майер, Окръжен
Прокурор?

в П. Пазарджик.

Попоме за протестирано
вие и улучишението сезам
наше отношение на Пазар
ският писалища при ок
ръжните съдилища. Дирек
цията ни оаква изра
стването от Вас с
Г-но Публичиста следващ
за така чубе просят на
правилник за който Ви
задрожих с отношето си
№ 2132 от 10^{ти} Април
така година, и понеже са
личити правни просят
на писалища нища да
се архивира и ~~изда~~ ^{изда} в
официално, каккото се може
от-скоро, то ~~архив~~ ^{архив} вид
на това, чрез писалища
си, след Ви, Г-не Проку
роре, да имате доприман
и ме уведомиете: арх
тивни ли сите ржени

архивът и ако още не е
готовъ, до кога най-късно ще
може да го свършите
и да ми го доставите.

Както раздирате, Г-не
Прокуроре, работата от
самостоятелния архивът е
много бърза; защото мога
Ви да се ~~поздравя~~ ^{поздравя} попу
дире за отскорошното ^{на} ~~с~~
ставане на втория
архивът.

Директорът на Правосъдието:

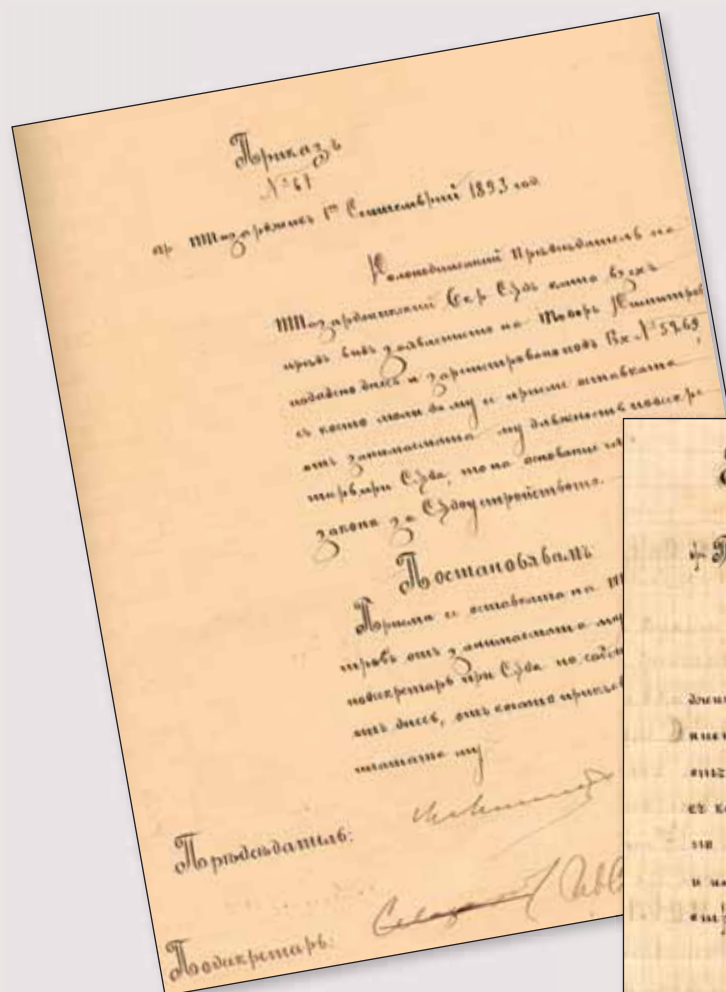
Стефан Бобчев

Началник Канцеларии:

М. С.

Щеф. Бобчев
Зам. Прокурор

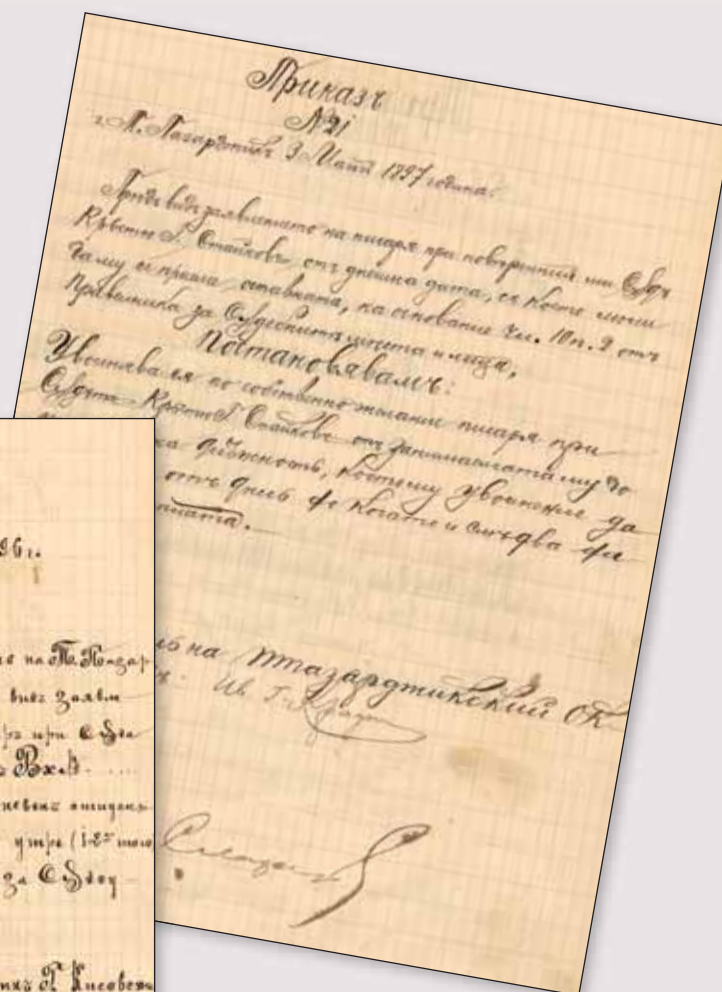
Писмо на Стефан Бобчев, директор на правосъдието в Източна Румелия до Х. Майер относно подготовка на правилник за работата на „нотарските писалища“ при окръжните съдилища. Пловдив, 27 май 1885. (Централен държавен архив, публикува се за първи път)

Заповед на председателя
на Окръжен съд – Пазарджик
Михаил Мишайков, 1 септември 1893

Заповед на председателя на Окръжен съд –
Пазарджик Димитър Гачев, октомври 1896

Заповед на председателя
на Окръжен съд – Пазарджик
Иван Крафти, май 1897

17

Отчетна вѣдомость

за дѣятелността на вѣнниго едногѣ членовѣ при *Пазарджикскѣ Окръженскѣ* съдѣ прѣзь мѣсець *Юни* 189*7* година.

Име и фамилия на служащего лице	Кодко нѣти присѣтствовалъ					Число на докладванитѣ		Число на написанитѣ			Сопоставление за написаніе само рѣшеніе или по	Кодко нѣти бѣли по мѣстахъ	Забѣлѣжка	
	Въ сѣдѣния за гражданско отдѣленіе	Въ сѣдѣния за уголовно отдѣленіе	Въ разпорѣдителни сѣдѣния по гражданско отдѣленіе	Въ разпорѣдителни сѣдѣния по уголовно отдѣленіе	Въ общи сѣдѣния	Присѣдението дѣла		Рѣшенія	Присѣди	Опре- дѣленія				
						Въ сѣдѣния въ отдѣленіе	Угловни дѣла							
Предсѣдателя:														
<i>Уланъ Г. Крафтовъ</i>	5	7	9	11	3	9	39	5	31	7	5	90		
Членове:														
<i>Міодъ Фриштовичъ</i>	5	7	9	8	2	11	50	11	40	7	11	94		
<i>Никола Крушевъ</i>	7	8	4	4	2	15	14	7	19	11	6	33		
<i>Димитръ Кочушковъ</i>	5	7	7	6	2	11	46	11	50	5	10	26		
<i>Светославъ Кочевъ</i>	7	9	5	9	3	43	39	8	31	11	6	77		
Всего:	29	40	34	38	12	59	188	42	207	41	38	391		

Къль № *Ж*

Предсѣдатель: _____
Секретарь: *Плаж*

Отчетна ведомост за дейността на членовете на Окръжен съд – Пазарджик, юни 1897.
(Държавен архив – Пазарджик, публикува се за първи път)

ДЕЛО № 867/1897 г. ПО УБИЙСТВОТО НА АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ

На 11 май 1897 г. край пазарджишкото село Радилово е убит от засада Алеко Константинов – български писател, адвокат и общественик.

„Никога г-да Съдии и г-да Съдебни заседатели не съм мислил, че аз ще съставям обвинителната реч против убийците на гениалния творец на „Бай Ганьо“ – покойния Алеко Константинов... Днешното съчинение аз смятам да нарека „Бай Ганьо побеснял“.

прокурор Хинек Майер

Процесът започва на 3 ноември 1897 г.

Съдийски състав:

Председател – Иван Крафти*

Членове – Тодор Христович, Светослав Велчев

Прокурор – Хинек Майер

Тодор Николов Христович

Роден през 1848 г. в Пазарджик. Учител и читалищен деятел. Член на революционния комитет, основан в града от Георги Бенковски (4 февруари 1876).

След Освобождението става първия околийски съдия в Пазарджик (1879). В следващите години работи като нотариус в Пазарджик, Ловеч и Севлиево и съдия в Пловдив, Севлиево, Стара Загора, Пазарджик (януари 1895 – август 1900), Лом и Силистра. Пенциониран през м. май 1904 г. Адвокат в Пазарджик до 1912 г.

Председател на Настоятелството на читалище „Виделина в Пазарджик (1885–1890).

Умира на 30 декември 1940 г. в Пазарджик.

Светослав П. Велчев

Роден на 14 юни 1870 г. в Болград, Бесарабия. Завършва образование в университет в Русия. През м. март 1897 г. започва съдебната си кариера в България, **назначен в Окръжен съд – Пазарджик**. С Указ № 131 от 27 декември 1898 г. е назначен за окръжен прокурор в същия град. През м. февруари 1900 г. е преместен за прокурор при Видинския окръжен съд. От м. февруари 1915 до 1 март 1932 г. е прокурор на отделение и главен прокурор при Върховния касационен съд. От 1 март 1932 до 16 май 1938 г. е първи председател на Върховния административен съд. Избиран за председател на УС на Съюза на българските съдии.

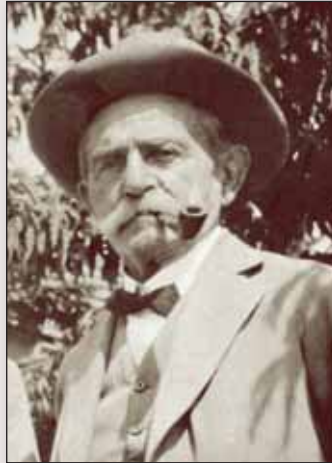
Умира на 14 май 1943 г. в София.

Автор на: Ръководство по углавния процес. Т. I, II. С., 1923, 1924; Прокурорският надзор (1928) и др.

* Биография на Иван Крафти на стр. 30

Хинек Иванов Майер

1852, Прага, Чехия – 13 юни 1930, Пазарджик

Завършва Класическа гимназия в Прага и Юридическия факултет на Карловия университет. Като студент е активен член на студентската легия към Младочешкото общество.

Окръжен прокурор на Пазарджик (1880–1899). Като прокурор има принос в подкрепа обявяването на Съединението 1885 г.

Прокурор по делото срещу убийците на Алеко Константи-

нов (1897).

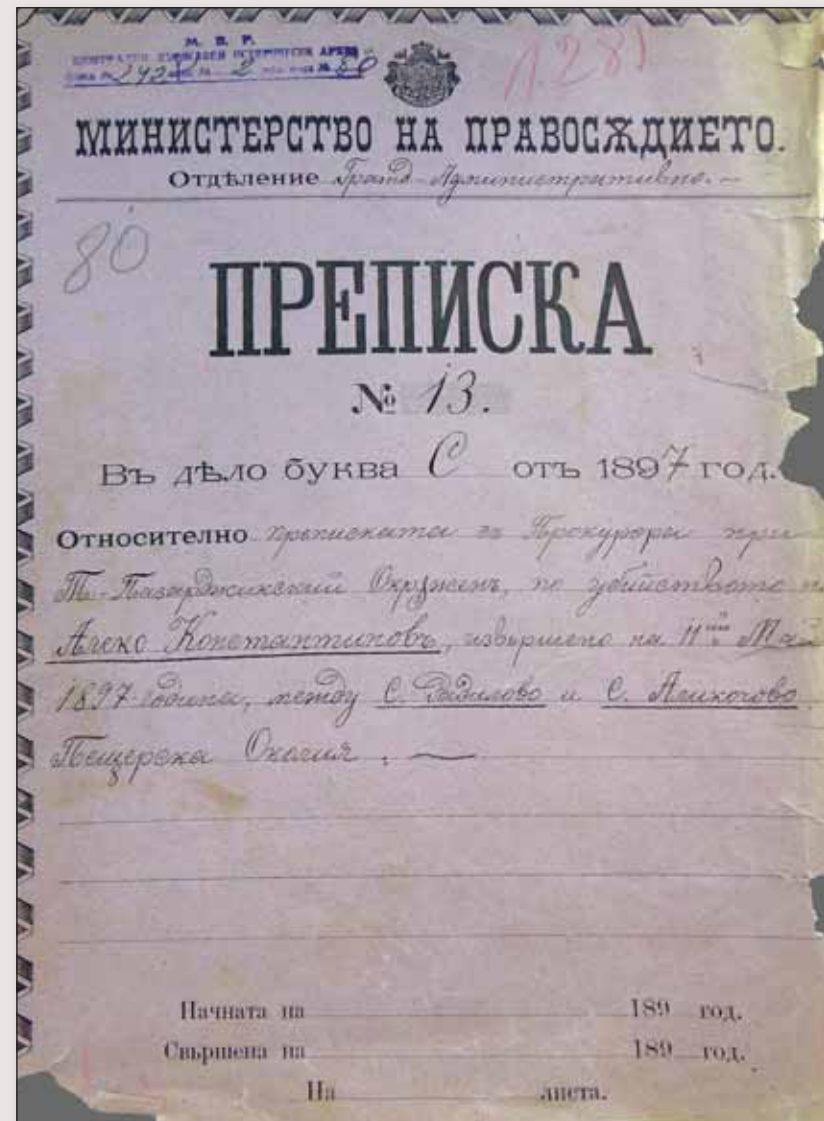
Със свое решение (14 декември 1887) Петото обикновено народно събрание го утвърждава за български поданик.

Адвокат след 1900 г. През м. май 1904 г. е избран за член на адвокатския съвет при Пазарджишкия окръжен съд. Председател на Пловдивския окръжен съвет (1929–1930).

Член на читалище „Виделина“ – Пазарджик. Основател на ловно дружество „Сокол“ – Пазарджик (ноември 1893) и негов председател до 1910 г.

Общински съветник в Градско-общинския съвет – Пазарджик (1911–1918).

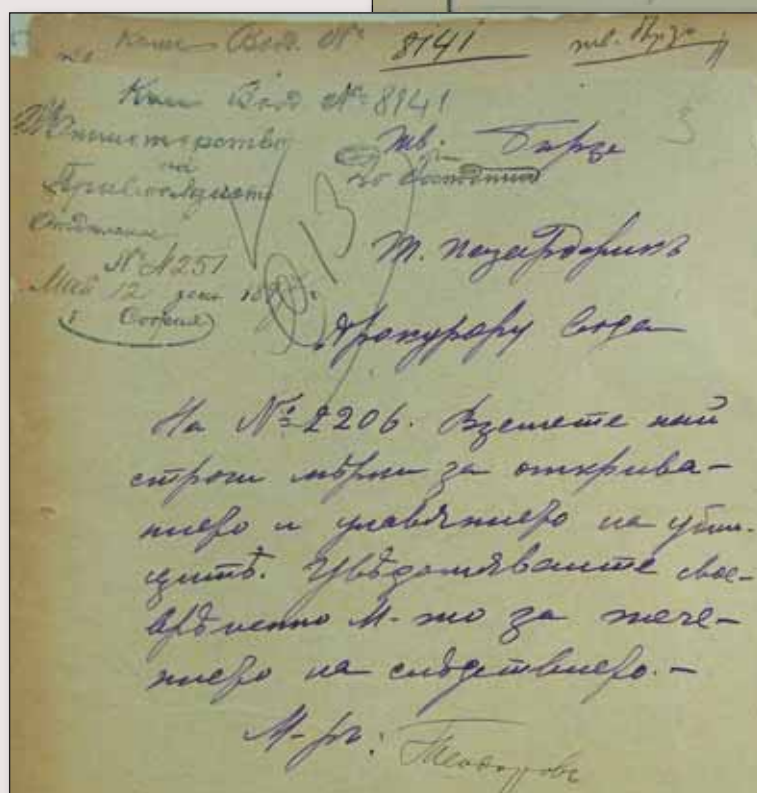
Член на Радикалдемократическа партия, от 1923 г. – на Демократическия съговор В изборите за XVI и XVII ОНС (1913 и 1914) е кандидат от Пловдивска изборителна колегия. Народен представител в XXI и XXII Обикновено народно събрание (1923 – до смъртта му). В XXII ОНС – член на парламентарната комисия по правосъдието.

Централен държавен архив, публикува се за първи път

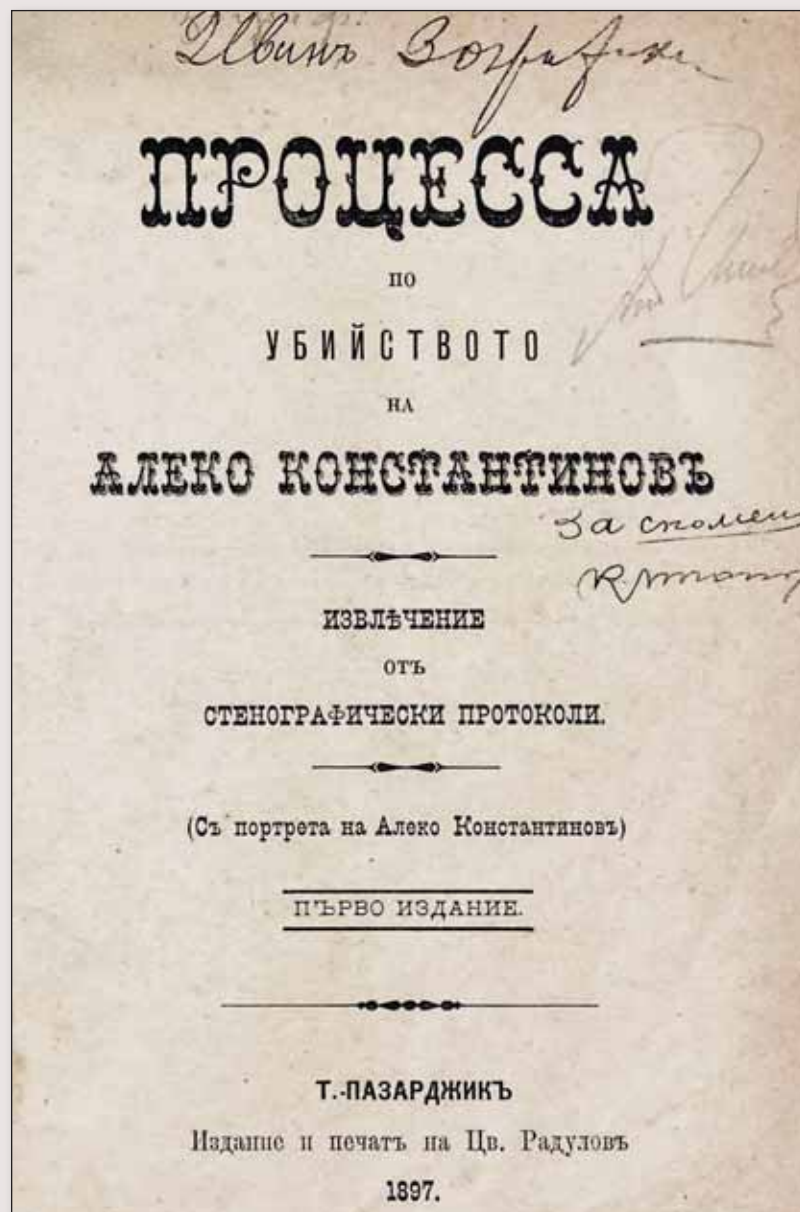
Телеграма на прокурор Майер
до министъра на правосъдието,
15 май 1897

Телеграма на министъра на правосъдието Т. Теодоров
до прокурор Х. Майер, 12 май 1897

Телеграма на прокурор Майер до министъра на правосъдието
за извършените арести в Пещера, 24 май 1897

ИЗВЛЪЧЕНИЕ

отъ

СТЕНОГРАФИЧЕСКИ ПРОТОКОЛИ

по

УБИЙСТВОТО НА АЛЕКО КОНСТАНТИНОВЪ.

I-во Засъдание, 3-ий Ноемврий 1897 г.

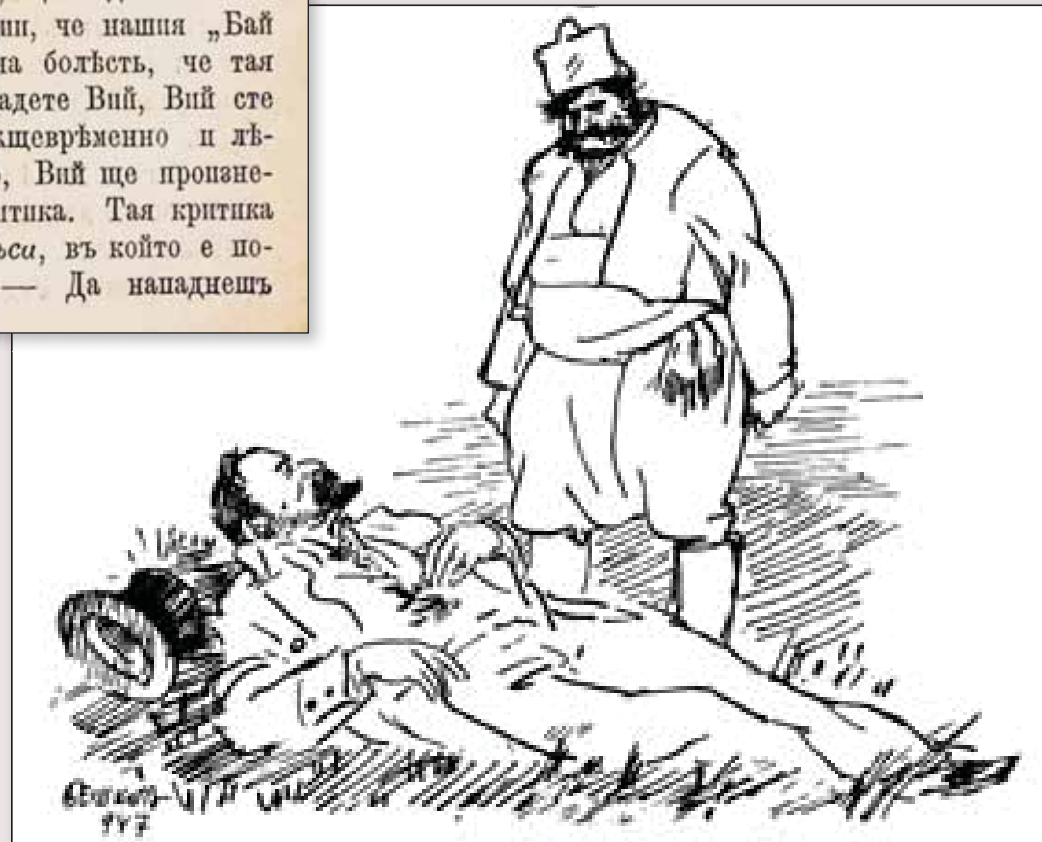
Отворено въ 9 часа прѣди пладиѣ, при слѣдующий съставъ на съда: Прѣседателъ: Иванъ Г. Крафти, Членове: Тодоръ Н. Христовичъ и Свѣтославъ П. Велчевъ, Прокуроръ: Хишекъ Майеръ и Подсекретара Иванъ Цоковъ.

Прѣседателъ: Ще се глѣда дѣлото подъ № 867 отъ 1897 г. по обвинението на Петръ Минковъ, бившиъ общински кметъ на с. Радилово, Георги Димитровъ Салеповъ, Иванъ Николовъ Батаклиевъ, Милошъ Димитровъ Топаловъ, Петръ Димитровъ Салеповъ и Здравко Стояновъ Игнатовъ, бившиъ общински кехая на с. Радилово, всичкитѣ отъ селото Радилово, първитѣ трима въ съучастие чрезъ подбуждане въ прѣдначъртано челоуѣко-убийство и въ опитъ за таково, вторитѣ двама въ прѣдначъртано челоуѣко-убийство и опитъ за таково, а послѣдний въ съучастие чрезъ помагане въ прѣдначъртано челоуѣко-убийство и опитъ за таково.

Призовани сж слѣдующитѣ лица въ качество на обвиняеми: Петръ Минковъ, Георги Д. Салеповъ, Иванъ Н. Батаклиевъ, Милошъ Д. Топаловъ, Петръ Д. Салеповъ и Здравко Ст. Игнатовъ. (Обвиняемтѣ присхтствувать).

Прокурорът: Никога Г-да Съдии и Г-да Съдебни Засъдатели, не съм мислил, че аз ще съставям обвинителна реч против убийците на гениалния творец на „Бай Ганю“ — покойния Алека Константиновъ. Злата ориеница така е искала. Днешното съчинение аз смѣтамъ да нарѣкж „Бай Ганю иобъсмѣлъ“. Покойния Алека, мжжа съ доброто сърдце, никога нѣмаше да напише това което написахъ азъ. Неговия „Бай Ганю“ бѣше му родното дѣте, дѣте похвалено съ недостатъци, които му е завѣщала злата съдба, вѣковното робство. Нѣ все таки, това дѣте бѣше му любимо. Той го съвѣтваше чрѣзъ бащински, приятелски, хубави съвѣти, да очисти своето дѣте. И азъ не намирамъ, Г-да Съдии и Г-да Съдебни Засъдатели, че този „Бай Ганю“ е вече толкозъ некривѣлъ въ своята душа, щото да е непоправимъ; и азъ намирамъ, Г-да Съдии, че нашия „Бай Ганю“ е хванжтъ днесъ само отъ една болѣсть, че тая болѣсть е искоренима. Цѣрътъ ще дадете Вий, Вий сте критици върху мойто писание, нѣ същеврѣменно и лѣкари. Азъ пиша съчинението съ перо, Вий ще произнесете своята присѣда въ видѣ на критика. Тая критика ще бѣде същеврѣменно и цѣра за бѣса, въ който е попаднжлъ „Бай Ганю“. Бѣсъ, да! — Да нападнешъ

Начало на обвинителната реч на Х. Майер

„Бай Ганю убива своя автор“,
худ. Илия Бешков

Служители на Окръжен съд – Пазарджик, 1899

ОПИСЪ НА ГРАЖДАНСКИТЕ ТЪРГОВСКИТЕ И УГЛАВНИ ДЕЛА									
№ на рѣш. дата постановяване на рѣшението по делото или датата на постановяване на рѣшението по делото	№ на делото	Имоти на ищеца и отговарява или на тѣхните и тѣхните	Платеност или не платеност	Забѣлѣвка					
					№ на рѣш. дата постановяване на рѣшението по делото или датата на постановяване на рѣшението по делото	№ на делото	Имоти на ищеца и отговаря или на тѣхните и тѣхните	Платеност или не платеност	Забѣлѣвка
2925	2472	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 15 нѣва г.			2925	2479	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 15 нѣва г.		
2926	2473	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 6 нѣва г.			2926	2480	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 6 нѣва г.		
2927	2474	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 25 нѣва г.			2927	2481	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 25 нѣва г.		
2928	2475	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 12 нѣва г.			2928	2482	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 12 нѣва г.		
2929	2476	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 30 нѣва г.			2929	2483	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 30 нѣва г.		
2930	2477	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 15 нѣва г.			2930	2484	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 15 нѣва г.		
2931	2478	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 10 нѣва г.			2931	2485	Свѣдѣния за имуществото на г-н Панагарица от Пазарджик за 10 нѣва г.		

Съставът на Окръжен съд – Пазарджик, 1926. От ляво на дясно – седнали: Ст. Бързанов – член-съдия, К. Попов – прокурор, **Иван Красновски – председател**, П. Григоров – под.-председател. Прави: М. Георгиев, Йордан Ненов, Михаил Трендафилов, Никола Икономов, Иван Н. Икономов, Е. Х. Енчев, К. Ангелов, Ст. Н. Попов, Г. Урумов, Йордан Карагьозов, А. Попов, П. Велев

ОТЧЕТНА ВЕДОМОСТ																
за дейността на съдиите в <i>Областен съд</i> през месец <i>Июли</i> 1930 год.																
Име и презиме на съдита	Колко пъти е присъствувал					Числото на докладваните					Числото на написаните			Сопоставено ли е написаното решение или не	Колко пъти и във какъв място докладване и пр.	Забележка
	в съдебни заседания по граждански дела	в съдебни заседания по уголовни дела	в заседания по граждански дела по граждански дела	в заседания по граждански дела по граждански дела	в заседания по граждански дела по граждански дела	в граждански дела	в уголовни дела	в граждански дела	в граждански дела	в граждански дела	решения	прикази	определения			
Председател: <i>Иван Иванов</i>	38	20	35	11	75	21	83	52	5	41	29	25	20			<i>на 12/11/30</i>
Гидари-содатели: <i>Иван Пандуров</i>	5	21	14	19	19	2	60	51	10	3	72	24				<i>на 12/11/30</i>
<i>Иван Пандуров</i>	10	12	14	24	25	24	52	41	1	6	12	22				<i>на 12/11/30</i>
<i>Петко Василев</i>	41	47	146	89	67	465	439	110	210	84	67	281				<i>на 12/11/30</i>
<i>Димитър Пандуров</i>	80	71	116	133	82	254	248	174	111	66	84	157				<i>на 12/11/30</i>
<i>Иван Пандуров</i>	70	36	101	166	76	212	272	241	174	51	71	152				<i>на 12/11/30</i>
<i>Димитър Пандуров</i>	19	48	98	78	66	112	111	118	111	12	70	138				<i>на 12/11/30</i>
<i>Михаил Пандуров</i>	88	57	144	112	71	312	275	141	117	70	72	217				<i>на 12/11/30</i>
<i>Михаил Пандуров</i>	21	24	111	124	29	245	194	141	127	44	120	118				<i>на 12/11/30</i>
Съдии:																
<i>Петко Василев</i>	53	2	73	14	-	222	201	1	2	58	-	100				<i>на 12/11/30</i>
<i>Димитър Пандуров</i>	1	8	1	13	-	-	1	20	20	2	15	-				<i>на 12/11/30</i>
<i>Иван Пандуров</i>	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-				<i>на 12/11/30</i>
<i>Емил Пандуров</i>	23	22	55	12	-	85	57	44	152	19	11	16				<i>на 12/11/30</i>
Мандовани: <i>Емил Пандуров</i>	12	6	17	20	-	41	19	12	25	2	10	28				<i>на 12/11/30</i>
<i>Петко Василев</i>	6	13	8	35	-	7	1	70	160	3	46	25				<i>на 12/11/30</i>
<i>Петко Василев</i>	21	25	26	54	-	-	12	41	68	7	31	18				<i>на 12/11/30</i>
<i>Стефан Пандуров</i>	13	6	12	31	-	29	19	6	1	7	4	11				<i>на 12/11/30</i>
Всичко:	621	570	1103	1118	579	2575	2440	1340	2145	503	463	1700				

Отчетна ведомост за работата на съдиите при Окръжен съд – Пазарджик, 1930
(Държавен архив – Пазарджик, публикува се за първи път)

№ 45

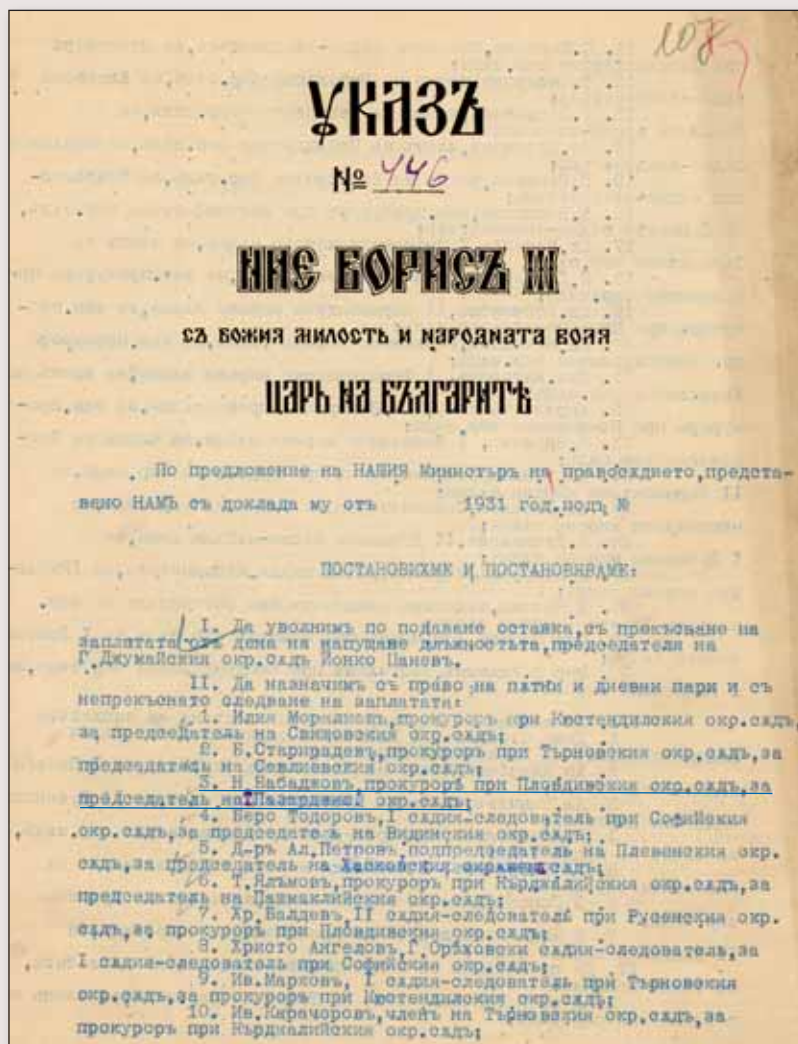
Окръжната ведомост

За дейността на Жотануусите при Пазарджически Окръжен съд през 1930 година.

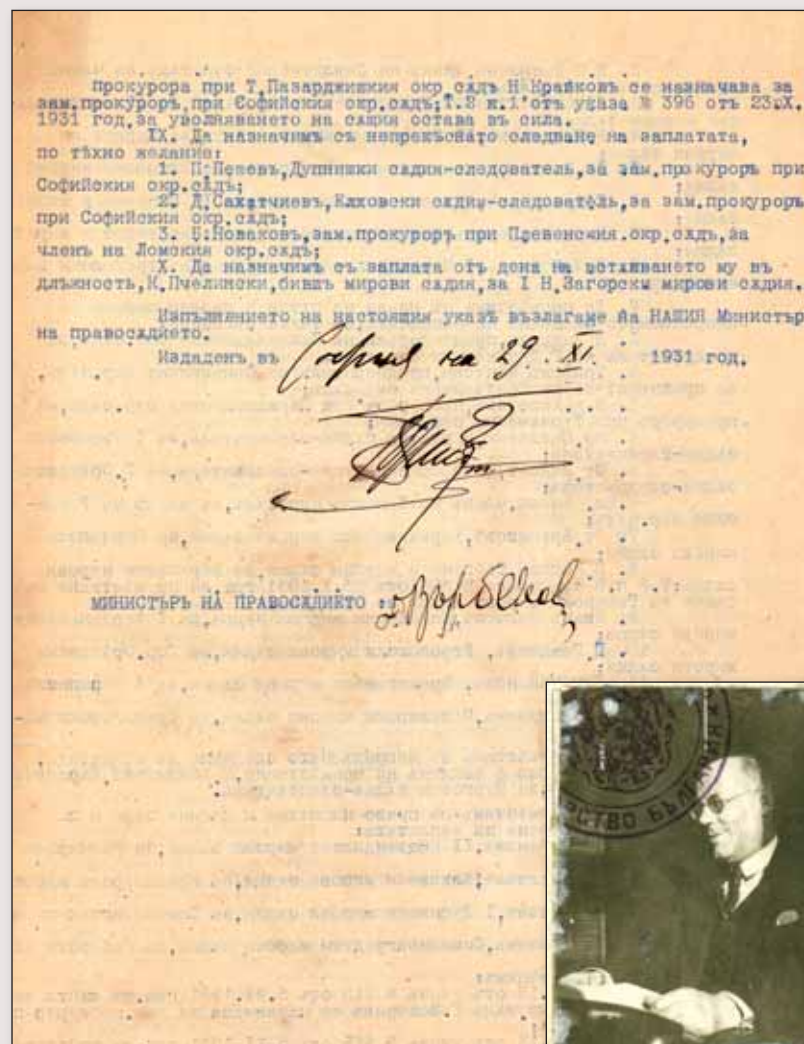
Числото на останалите несвършени дела към края на месец декември 1929 год.	Числото на постъпващите дела през януари 1930 год.	Числото на извършените дела през 1930 год.	Числото на прекратените дела през 1930 год.	Числото на останалите несвършени дела през 1930 год.	Забележка
5	581	578	1	4	

Жотануус: С. Манолѝ

Отчетна ведомост за работата на нотариусите при Окръжен съд – Пазарджик, 1930
(Държавен архив – Пазарджик, публикува се за първи път)

Указ № 446 от 29 ноември 1931 г. за назначаване на Николай Бабаджов за председател на Окръжен съд – Пазарджик (Централен държавен архив, публикува се за първи път)

Николай Христов Бабаджов

Роден на 2 септември 1888 г. в гр. Кюстенджа, Румъния. Председател на Окръжен съд – Пазарджик от ноември 1931 до април 1932 г. Мирови съдия в Никопол, Провадия и Варна. Член на Варненския окръжен съд, прокурор в Окръжен съд – Севлиево, председател на Пловдивския окръжен съд, член на Русенския апелативен съд. (Централен държавен архив. Снимката се публикува за първи път)

ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪДЕБНА ПАЛАТА

„... нека тези, които влизат в този храм на Темида никога да не забравят, че на везните ѝ се претеглят не само постъпките на гражданите в нашата страна, но и тези на съдията... Нека тук магистратът, подпомогнат от адвоката, при взаимно доверие и респект, с достойнство и чест, без страст и без страх неотклонно изпълнят дълга си пред закона и съвестта си и нека възвеличим доброто име на България“

Из речта на Иван Марков - председател на Областния съд при освещаване сградата на Съдебната палата Пазарджик, 31 октомври 1938 г.

До построяването на специална сграда, Пазарджишкият окръжен съд се помещава в сграда под наем. От Изложение за състоянието на Т.-Пазарджишкото окръжие през 1898-1899 г. научаваме, че Пазарджишката окръжна постоянна комисия притежава здание, оценено на 60 хил. лв., което е отдадено „под наем на правителството и служи за Окръжен съд“. В следващите години има различни идеи за разширяване на зданието, за да може да се осигурят условия за нормалното функциониране на съда. В края на 1911 г. Окръжният съвет в Пазарджик решава да се сключи заем в размер на 70 хил.лв. за разширение на сградата като се издигна втори етаж, но това намерение не се реализира.

На 16 юли 1926 г. се приема Закон за построяване сгради за съдебните места в Царство България. Създава се фонд „Съдебни сгради“ – архитектурно бюро с основна цел строителство на специални сгради за съдилища. При фонда е назначен технически персонал за ръководство и изпълнение на строителните планове. Със средства от този фонд са построени много съдебни палати в Бълга-

рия, една от които е тази в Пазарджик.

През 1933-1934 г. пазарджишката общественост отново дискутира въпроса за необходимостта от помещения за нуждите на Окръжния съд. „Т.-Пазарджишкият окръжен съд – пише в. „Лъча“ (Пазарджик) на 2 май 1933 г. – и мировите съдилища съществуват от около 50 години насам и държавата е платила около 7,000,000 лева. наем за правосъдните институти в гр. Т.-Пазарджик... Района му се състои от околиците Т.-Пазарджишка, Панагюрска и Пещерска, с едно население повече от 150,000 души. Т.-Пазарджик и околията му, панагюрска и пещерска околии са дали досега повече от 10 министри на Царството ни, но за жалост много малко е направено за гр. Т.-Пазарджик“.

В началото на 1934 г. в Пазарджик е сформиран Граждански комитет в състав: председателя на Окръжния съд Иван Николов, прокурора при съда Александър Мачев, околийския началник Г. Василев, градския архитект Петко Герасимов, директора на Популярната банка Ангел Касабов и адвокати. Целта на комитета е „...да реализира изоставения проект за разширение на сградата, в която се по-

мещава Окръжния Съд, като се построят две нови крила и се постави цял втори етаж върху тая постройка, където ще могат да се поберат и всичките съдебни учреждения в града“. Арх. Петко Герасимов изготвя архитектурния план на бъдещата Съдебна палата. Идеята за надстрояване по-късно е отхвърлена и е взето решение за построяване на нова сграда.

С Указ 415/1935 г. на Цар Борис III се приема Наредба-закон за довършване на Софийската и Русенската и постройка на Пловдивската и Пазарджишката съдебни палати, изготвена с активното участие на министъра на обществените сгради, пътищата и благоустройството Никола Йотов.

В началото на юли 1936 г. техническа комисия от Министерството на правосъдието посещава Пазарджик и от 15 юли започва изграждането на сградата. От пазарджишките вестници става ясно, че „палатата ще бъде на мястото на сегашния областен съд“ и ще представлява „голяма триетажна постройка с три съдебни зали, 50 стаи и пр.“. На 11 август в Държавен вестник е публикувано обявление на Министерството на правосъдието за отдаване на предприемач изграждането на съдебната палата, а „предприятието възлиза на 5 млн. и 700 хил. лв.“. През септември търгът е утвърден и изграждането е възложено на архитектурното бюро на К. Мумджиев С-ие – София, които са дали най-износна цена – 15% под девиза.

В Пазарджик е създадена специална Строителна коми-

сия с председател окръжния прокурор Иван Тотев. С протокол № 17/1936 г. комитетът, управляващ фонда „Съдебни сгради“, назначава за член на комисията арх. Герасимов.

През м. септември 1938 г. сградата е завършена и приета от комисиите по надзора на строителството и обзавеждането. Създаден е специален комитет, който да организира тържеството по откриването ѝ. На 31 октомври 1938 г. тя е открита официално с водосвет в присъствието на министъра на правосъдието Илия Кожухаров, освен който речи произнасят Иван Красновски – председател на Върховната сметна палата, председателят на Областния съд в Пазарджик Иван Марков и председателят на Адвокатския съвет в града Стефан Велчев. Получени са и официални приветствия от цар Борис III, министър-председателя Георги Кьосеиванов, Николай П. Николаев – министър на вътрешните работи и народното здраве. На тържеството присъстват много съдии от Пловдив и Пазарджик и граждани.

На 22 декември 1948 г. сградата е одържавена и се използва от градския, околийския и окръжния комитети на БКП, а съдът е преместен в сградата на бившата Популярна банка. Със заповед на ЦК на БКП (1983) отново е предоставена на съда в Пазарджик.

С протокол № 25/05.09.1989 г. на Националния институт за паметниците на културата сградата на Съдебната палата в Пазарджик е обявена за архитектурен паметник на културата от местно значение.

ПОЗИВЪ

Къмъ гражданитѣ на гр. Т.-Пазарджикъ.
ГРАЖДАНИ,

Благодарение на паричната криза, която така остро бошува вече отъ редъ години, много строежи и стопански мѣропрития целящи материалното повдигане на града и околията, останаха не реализирани, безъ сериозни изгледи да се направи нѣщо въ бъдаще.

Едно отъ горезложенитѣ изоставени мѣропрития е подобренieto на Сждебната сграда кждето се помещава Окржжния сждъ.

На всѣкимо е известно грамаднитѣ неудобства на помещението, кждето се помещаватъ Сждебнитѣ учреждения, дадоха се дори и човѣшки жертви. Въ това отношение града, стои тамъ кждето бѣ и преди 30 години.

Най-после стабилизирането на сждебната сграда ще допринесе за затвърдяването на сществуующитѣ въ града сждени учреждения.

Не е тайна, че грози опасность и въ това отношение града да бжде окастренъ.

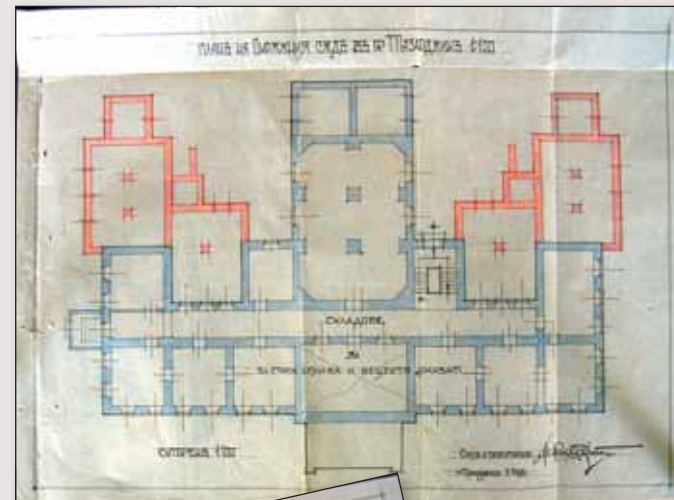
Група граждани формираха единъ граждански комитетъ въ съставъ: Председателъ на окржжния Сждъ Иванъ Николовъ, Прокурора при сжда Ал. Мачевъ, Окол. началникъ А. Поповъ, Окол. лѣжаръ Д-ръ Самарджиевъ, Данъчния началникъ Г. Василевъ, Градския Архитектъ, П. Герасимовъ, Директора на Популярната банка А. Касабовъ, адвокатитѣ: Стефанъ Велчевъ, Владимиръ Димчевъ, Никола Икономовъ, Никола Йотовъ, Д-ръ Ст. Яневъ, Ив. Илионовъ, Александръ Пеневъ, Кузма Тамакяровъ, Гурко Мархоловъ, Панайотъ Димитровъ, Ангелъ Шипчлиевъ, Димитръ Доневъ, Албертъ Ишуа, Тодоръ Ненчевъ и Лазаръ Д. Касабовъ, който комитетъ си създаде за целъ да реализира изоставения проектъ за разширение на сградата въ която се помещава Окржжния Сждъ, като се построятъ две нови крила и се постави цѣль втори етажъ върху тая постройка, кждето ще могатъ да се побератъ и всичкитѣ сждебни учреждения въ града.

Тоя комитетъ успѣ да издействува чувствителна помощъ отъ Държавата при условие, че и града ще даде своята лепта.

ГРАЖДАНИ,

Специална комисия ще Ви посети за да запишете Вашата помощъ за горната целъ, кой какво може — било пари, било материалъ.

Вестник „Подем“ (Пазарджик), бр. 231 от 1934 г.

Планове на Съдебната палата, изработени от арх. П. Герасимов, 1934

Сградата на Съдебната палата, 30-те години на XX век

ЦАРСТВО БЪЛГАРИЯ

ДЪРЖАВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

ИЗЛИЗА ВСЪКИ ПРИСЪЖТСТВЕНЪ ДЕНЪ

Тарифът за еднократна публикация въ „Държавен вестникъ“ съг. за малки обявления (обезсигяване на изгубени документи и др.) до 20 думи или частъ отъ толкова — 25 лева за текста и 10 лева за подписа.

За публикации отъ търговски характеръ до 100 думи или частъ отъ толкова — 450 лева; за заглавие, дата и подписъ на смѣтитъ, на редъ — 20 лева.

За всички останали публикации, включително резолюциитъ на съдилищата за обявяване въ несъстоятелностъ на търговски фирми, до 100 думи или частъ отъ толкова — 150 лв.; за заглавие, дата и подписъ на тѣхъ, за редъ — 10 лв.

Отдѣлна страница за табеларии и др. публикации — 2500 л. Съответнитъ суми се внасятъ направо въ касата на печатницата или въ мѣстния клоъ на Б. Н. Б., а втората половина отъ вѣн листъ заедно съ публнк. се изпраща на администр. Ръкописи, както и надвесени суми, не се връщатъ.

Абонаментътъ се внася винаги въ предплата съ вносенъ листъ и бива годишенъ: 600 лв. за България и 900 лв. за странство, или полугодишенъ: 300 лв. за България и 500 лв. за странство. Абонирането става за цѣла година или за първото шестмесечие на 1 януарий и за второто шестмесечие на 1 юлий, а вестника почва да се изпраща отъ деня на получаване вносния листъ въ администрацията; отдѣленъ брой отъ текущата финансова година струва 5 лв., а отъ непосредствено минала — 10 лв.

Рекламини за неполучени отъ абонатитъ броеве се приематъ: за София въ продължение на 3 дни и за провинцията — на 10 дни отъ датата, които носи рекламиранитъ брой. Всичко що се отнася до вестника, се адресира направо до Държавното книгоиздателство при Държ. печатница. Поправкитъ се таксуватъ като малки обявления.

Година LVII

СОФИЯ, срѣда, 23 октомврий 1935 година

Брой 239

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТЪ УКАЗЪ

№ 415

НИЕ БОРИСЪ III

СЪ БОЖИЯ МИЛОСТЬ И НАРОДНАТА ВОЛЯ

ЦАРЪ НА БЪЛГАРИТЪ

По предложението на Нашия Председателъ на Министерския съветъ, представено Намъ съ докладъ му отъ 16 октомврий 1935 година, подъ № 2247,

Постановихме и постановяваме:

I. Да одобриме V-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 11 октомврий 1935 година, протоколъ № 171, съ което се одобрява, на основание чл. 47 отъ Конституцията, следната

НАРЕДБА—ЗАКОНЪ

за извършване на Софийската и Русенската и постройка на Пловдивската и Пазарджишката съдебни палати.

Чл. 1. Разрешана се на комитета управляващъ фонда „Съдебни сгради“ отдаване на предприемачъ съ търсъ или доброволно съгласие довършване въ до едно общо предприятие останалитъ недовършени работи на Софийската и Русенската съдебни палати, както и пълногъ имъ мобилиране.

Чл. 2. Извършване работитъ по довършване на двѣтъ съдебни палати ще стане: за Софийската съдебна палата въ срокъ отъ 2½ календарни години; за Русенската съдебна палата въ срокъ отъ 2 календарни години.

Чл. 3. Изплащане стойността на предприятията ще става съ средствата на фонда „Съдебни сгради“, като за тази целъ до пълното изплащане на стойността на предприятията въ бюджета на Министерството на правосъдието ежегодно ще се вписватъ всички приходи, получавани по закона за постройка на сгради за съдебни мѣста въ Царството, като тѣзи суми ще бъдатъ внасени и блокирани въ Българската земеделска и кооперативна банка. Последнитъ ще служатъ изключително за изплащане извършенитъ по предприятията работи и за възнаграждение на допълнителенъ технически персоналъ, взетъ въ работа по смѣтитъ.

Въ края на всѣка календарна година за останалитъ неизплатени суми по ситуациитъ, съставени за извършени презъ годината строителни работи, ще се издаватъ съкровищни бонове, които ще носятъ лихва равна на скоптовия процентъ на Българската народна банка въ деня на издаванетоъ имъ.

Чл. 4. Освобождаватъ се отъ мито и всѣкакви държавни, общински и други налози, такси, данѣци и бери, адвоялорни мита, всички тѣзи, които съществуватъ сега или биха се въвели презъ време на извършване работитъ, материалитъ, които ще се доставятъ отъ чужбина, а именно: материалитъ за извършване електрическитъ, силнотокони и слаботокони инсталации, включително и асансьоритъ, терекотони и каменниови плочи, за пластинки на половецъ и облицовки на стѣнитъ, ковки за врати и прозорци и стѣклата, материалитъ за отоплителнитъ и вентилационни инсталации.

Чл. 5. На смѣтитъ условия се разрешава да се отдаде на предприемачъ постройката и мобилировката на Пловдивската и Пазарджишката съдебни палати.

II. Изпълнението на настоящия указъ възлагаме на Нашия Министъръ на правосъдието.

Издаденъ въ Евксиноградъ на 18 октомврий 1935 г.

На първообразни съ собствената на Негово Величество Царя рѣка написано:

„БОРИСЪ III“

Приодисалъ,

Председателъ на Министерския съветъ: А. Тошевъ

Първообразнитъ указъ е облеченъ съ държавния печатъ и регистриранъ подъ № 4285 на 21 октомврий 1935 година.

Пазителъ на държавния печатъ,

Министъръ на правосъдието: Анг. Карагюзовъ

На първообразни съ собствената на Негово Величество Царя рѣка написано:

„Одобрено БОРИСЪ III“

Докладъ до Негово Величество Царя

№ 2247

Ваше Величество,

На основание чл. 47 отъ Конституцията, моля, да утвърдите, чрезъ подписане на приложенния указъ, V-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 11 октомврий 1935 година, протоколъ № 171, съ което е одобрена наредбата-законъ за довършване на Софийската и Русенската и постройка на Пловдивската и Пазарджишката съдебни палати.

Гр. София, 16 октомврий 1935 година.

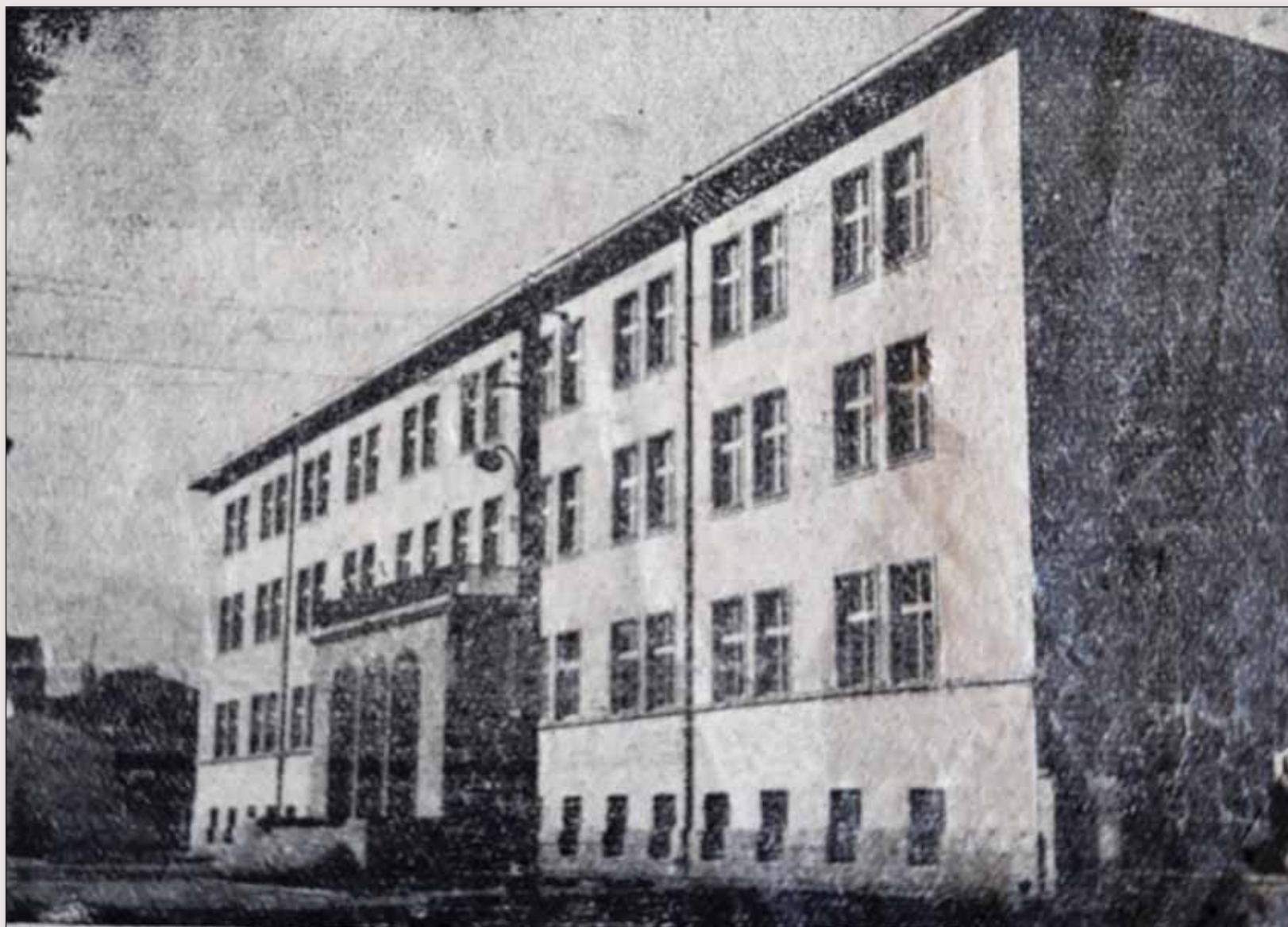
Председателъ на Министерския съветъ: А. Тошевъ
1—(6330)—1

ПОПРАВКА. — Въ наредбата-законъ, узаконена съ указъ № 359, публикувана въ брой 220, на страницата 3346, заглавието да се четете: „Наредба-законъ за бюджета на Лицензионната служба по монопола за спирта и сливовата ракия, за времето отъ 1 юний до 31 декемврий 1935 година“.

Наредба-закон за постройкаване на съдебна палата в Пазарджик, 1935

Членове на комисите по приемане на новопрестроената сграда на Съдебната палата, септември 1938

Външен вид на новата Съдебна палата след откриването (фото Тотев)

Министърът на правосъдието Никола Йотов сред съдии от Пазарджишкия областен съд пред новата сграда на Съдебната палата, 21 ноември 1938

Никола Костадинов Йотов

20 октомври 1892 г., Пазарджик – 21 ноември 1961, Пазарджик

Завършва пазарджишката Мъжка гимназия (1910) и право в Юридическия факултет на Софийския университет (1918). Става адвокат в Пазарджик.

Министър на обществените сгради, пътищата и благоустройството в кабинета на Андрей Тощев (21 април – 3 ноември 1935).

С определени заслуги за запазване държавната издръжка на Смесената общообразователна

гимназия „К. Величков“, оформянето на остров „Свобода“ като модерен градски парк, павирането на пътя от гарата до града и строежа на **Съдебната палата в Пазарджик**.

От 14 ноември 1938 до 23 октомври 1939 г. е министър на правосъдието в правителството на Георги Къосеиванов.

Член на БЗНС, БЗНС „Врабча 1“, Народен блок. След държавния преврат на 9 юни 1923 г. е арестуван. Народен представител от Пазарджишка околия в XXIII (1931–1934) и XXIV ОНС (1938–1939).

След 9 септември 1944 г. – член на БЗНС-опозиционен. През 1949 г. е изпратен в лагера „Богданов дол“. По време на унгарските събития (1956) е въдворен в Белене за 1 година. Отнето му е правото да упражнява професията си.

Председател на Настоятелството на читалище „Св. Константин“, член на археологическо дружество „Бесапара“ при читалище „Виделина“ и Есперантско дружество – Пазарджик.

Заедно с брат си д-р Иван Йотов и сестра си д-р Ставрида Йотова даряват през 1940 г. наследената от родителите им къща в Пазарджик за дневен детски приют. Тримата редовно даряват за бедните, както и за откриване на трапезария за бедни ученици в града.

Почетен гражданин на Пазарджик (2012).

арх. Петко Герасимов

20 юни 1891, Пазарджик – 27 юли 1976, Пазарджик

Завършва Чешкото висше техническо училище в Прага, специалност „инж.-архитект“ (1925).

В Пазарджик работи на частна практика (1925 – 1927), градски архитект към Градското общинско управление (1927 – 1946), началник Техническа служба при ГНС – Пазарджик (1946 – 1952), зав. Отдел „Архитектура“ в Околийски народен съвет (1953 – 1959).

По негови проекти са построени Военният клуб и Съдебната палата в Пазарджик, ученически почивни колонии – с. Дорково, новата камбанария на черквата „Св. Петка“ – Пазарджик, жилищни сгради в града и др. Ръководи и контролира строителните работи на Дома за стари хора, общинските хали, чешма и пещера-фонтан на Острова, градския плаж – Пазарджик и др.

арх. Костадин Мумджиев

8 юли 1892, Пазарджик – 25 ноември 1946, София

Завършва Чешкото висше техническо училище в Прага през 1921 г. и се установява на частна практика в родния град. В периода 1922 – 1943 г. ръководи частно архитектурно бюро „К. Мумджиев и С-ие“ в София.

По поръчка на общината в Пазарджик проектира и надзирава строителството на Популярната банка, Съдебната палата, Водния синдикат; камбанарията на черквата „Св. Богородица“ (1927–1933), паметника на Ал. Константинов в Остров „Свобода“ (1940). Строи редица частни къщи, кооперативни апартаментни сгради и производствени обекти.

От януари 1945 г. до смъртта си е началник на отделението към Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството за изграждане и възстановяване на София след разрушенията от бомбардировките.

Служители в Областен и околийски съд – Пазарджик, 1938

Съдии и служители на Областен съд – Пазарджик с Иван Красновски, член на Върховния касационен съд
(последния в дясно), 1940

Съдии и служители при Областен съд – Пазарджик, 1943

Съдии от Пазарджик, 1944

Заседание на Окръжен съд – Пазарджик, 1945

Напосрочено за:

СЪДИЯ-СЛЕДОВАТЕЛ
ПРИ
Пазарджикския Окръжен съд
НА I УЧЛЪСТЪКЪ

На архива №

ДЕЛО

№ 37/1937 г.

по обвинението на Георги
Каличаровъ, синъ на Паназисъ
през тази година с изгнани
въ обвинението подирани 188
чл. 183 и 1. отъ Кодекса

Назначено на 6/II
Свършено на
Свършено

Напосрочено за

СЪДИЯ-СЛЕДОВАТЕЛ
ПРИ
Пазарджикския Окръжен съд
НА I УЧЛЪСТЪКЪ

На архива № 3549

ДЕЛО

№ 14/1943 г.

Издирване на Иван Колев от разпореждането
на Камарата на Народния пресен кабинет
да уреди да бъде да подготвят екипирани
радиорепортажи за всички политически
организации Народния Съюз на работещите
подирани, партизанските организации и др.
и да ги публикуват в местните и общинските
журнали.

Свършено на 1/5 1943 г.
Свършено

Докладчик:

М П

Напосрочено за:

Пазарджикския Окръжен съд

№ 3926

На архива № 398/443

Искови
ГРАЖДАНСКО
ДЕЛО

№ 68 /1943 г.

исковата молба на Василеи Иван
и Георги и др. сини сини с Георги
и др. сини
и др. сини и Георги Колев и др. сини
и др. сини

на 3 февруари 1943 г.
на 17 юли 1943 г.
свършено

Дела, гледани от Окръжен съд – Пазарджик

Копие

М. П. 6. II 1947

Насрочено за:

СЪДИЯ-СЛЕДОВАТЕЛ

Пазарджик Областен СЪД

НА УЧАСТЪКА

Вх № 3085

На архива № 66/50

ДЕЛО

№ 65/47

по обвинението на Никола Лазаров

Дурасков от с. Ветрен

по чл. 1, 2, 3 и 4 от З.К.У.

Наченато на 7 юни 1947 год.

Свършено на 194 год.

Съдърна листа.

Докладчик: Кочев

М. П. 23 юни 1947

Насрочено за: 23 юни 1947

СЪД

Вх № 4854

На архива № 70/5

НАКАЗАТЕЛНО

Кочевски **ДЕЛО**

№ 69 / 1947 год.

Страни по обвинението на Евдочка Петрова

от с. Пазарджик

по чл. 1, 2, 3 и 4 от З.К.У.

8 юни 1947

Из документацията на Областен съд – Пазарджик, 1947

Сградата на Популярната банка, в която се е помещавал Окръжният съд, 1955

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО 258

Препио.

ЗАПОВЕД
ДО
СЪДЕБНОТО ВЕДОМСТВО

№ 2152
Гр. София, 21 XII 1961 год.

На основание чл.3 ал.11 от Закона за избиране на народни съдии и съдебни заседатели при народните съдилища и чл.8 от Закона за устройството на съдилищата, **ОПРЕДЕЛЯМ** съдебните изборителни райони на ПАЗАРДЖИШКИЯ народен съд, в който влизат общините и вилаетите към тях населени места, които следват:

I-ви съдебен изборителен район:
Гр. Пазарджик – северно от бул. "Ал. Стамболийски" и бул. "Сталин" включително кварталите: "Мостакизовски и Петковски" и селата Добровица, Ивайло и Драгер.

II-ри съдебен изборителен район:
Гр. Пазарджик – южно от бул. "Ал. Стамболийски" и бул. "Сталин" включително кварталите: "Барон", "Успенски", "Казармен" и "Гарата" и селата: Сливново, Марици, Галеница и Иокрица.

III-ти съдебен изборителен район:

<u>Община ЦРЕНЧА</u>	<u>Община ГЪЛЕМЕНОВО</u>
с. Црэнча	с. Гелеменово
с. Ал. Константиново	с. Априлици
с. Добрица	с. Сарал
<u>Община М. КОНАРЕ</u>	с. Сбър
с. М. Конаре	<u>Община ДИКАТА</u>
с. Говедаре	с. Диката
с. Огняново	с. Църково
с. Хаджиева	с. Пенядово
<u>Община ЧЕРНОГОВОРО</u>	<u>Община ОБЧЕВОДИ</u>
с. Черногорово	с. Овчеполци
с. Пиягово	с. Блатница
с. Кради Марково	с. Топожи дол
с. Ресан	с. Цар Асен

ЕЗНС – 1,000 – 486/61

Община БОУТАН

с. Бошули
с. Калчиново
с. Кара Бунар
с. Опаците

Община АРСИЧЕВО

с. Арсичево
с. Борничково
с. Сребрино

Община ВИНГРАДЕЦ

с. Виноградец
с. Гордо Вършило
с. Долно Вършило
с. Славовица
с. Церово

IV-ти съдебен изборителен район

<u>Община ЗЪБИЧЕВО</u>	<u>Община ВЕТРЕН</u>
с. Зъбичево	с. Ветрен
с. Ляхово	с. Ападжиково
с. Пачелиница	<u>Община БЕЛОВО</u>
<u>Община БАРВАРА</u>	гара Белово
с. Барвара	с. Гол. Белово
с. Ветреводол	с. М. Белово
с. Дозел	с. Дъбраните
с. Семиново	с. Меманьково
с. Синишовец	<u>Община СЕСТРИНО</u>
<u>Община СЕПТЕМВРИ</u>	с. Сестрино
с. Септември	с. Габровица
с. Ковачево	с. Момина Класура
с. Злолучево	

И ВЪВЕДЪ Р: /21 P. Kojdant
МИНИСТЪР: R. Kojdant

Заповед на Министерството на правосъдието за определяне изборителните райони в Пазарджишки окръг за избиране на народни съдии и съдебни заседатели, 21 декември 1961. (Държавен архив – Пазарджик, публикува се за първи път)

Съдии и служители от Окръжен съд – Пазарджик и прокурори от Окръжна прокуратура, 1981

Състав на Окръжен съд – Пазарджик, 2008

Честване 70-годишнина от построяване на Съдебната палата, 28 октомври 2008

Откриване на обновената сграда на Съдебната палата. Пазарджик, 21 май 2013

Състав на Окръжен съд – Пазарджик, 2013

*Дни на отворените врати
в Окръжен съд – Пазарджик, 2017
Десетокласник от Пазарджик –
Председател на Окръжния съд за един ден*

Дни на отворените врати, 2017

Откриване на информационен център, 2018

Образователна програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие“. Възстановка на процеса за убийството на Ал. Константинов. Участват ученици от Професионална гимназия по икономика и мениджмънт – Пазарджик, 17 юни 2019

Съдиите и служителите на Окръжен съд – Пазарджик, 2019

Състав на Окръжен съд – Пазарджик, 2019

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ И ЛИТЕРАТУРА

I. ИЗВОРИ

1. Архивни фондове

Централен държавен архив (ЦДА)

- Ф. 3К – Монархически институт
- Ф. 173К – Народно събрание
- Ф. 242К – Министерство на правосъдието
- Ф. 284К – Министерски съвет
- Ф. 537К – Сдружение на българските съдии
- Ф. 565К – Дирекция на правосъдието в Източна Румелия
- Ф. 1599К – Иван Андонов

Държавен архив – Пазарджик (ДА)

- Ф. 13К – Градско общинско управление - Пазарджик
- Ф. 36К – Окръжен съд - Пазарджик
- Ф. 38 – Окръжен съд – Пазарджик (1938–2007)
- Ф. 393К – Читалище „Виделина“ - Пазарджик
- Ф. 473К – Алекса Даскалов
- Ф. 556К – Съвет на Адвокатска колегия – Пазарджик
- Ф. 962 – Александър Георгиев Цонов
- Ф. 1313 – семеен фонд Герасимови
- Ф. 1375 – Йосиф Найденов
- ЧП 226 – Константин Христович. Спомени за по-видни фамилии от град Пазарджик и околията (ръкопис)

Фонд „Нова история“ на Регионален исторически музей - Пазарджик

2. Публикувани документи и материали:

Алманах на Българската конституция. (По случай създаване Третото българско царство). Учреждаване и прегледи на Конституцията (Нейния произход и изменение). Пловдив, 1911.

Алманах на Царство България. С., 1917.

Архив на Възраждането, том II. Документи по Съединението. С., 1908.

Български алманах за 1893

Български алманах за 1894

Български алманах за 1896

Български конституции и конституционни проекти. Съст.: В. Методиев и Л. Стоянов. С., 1990.

Дневници на Постоянният комитет. Съкратени протоколи. Кн. I – V. С., 1890, 1891.

Изложение за състоянието на Т.-Пазарджишкото окръжие през 1898-1899 г.

Международен алманах за 1898 г., С., 1897.

Общ годишник за България. № 2, 1924-1925.

Общ годишник за България. 1926-1929.

Органически устав на Източна Румелия 1879 (Дигитална библиотека на Регионална библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив).

Областен сборник от закони за Източна Румелия (1880-1885). Пловдив, 1880.

Освобождението на Пазарджик (1877–1878). Документи, спомени и проучвания. Пазарджик, 2014, 200 с.

Полицейско-информационен алманах за 1928, 1930 г.

Съединението 1885. Сб. Документи. С., 1985.

Създаване, устройство и дейност на Върховната сметна палата 1880-1948 г. Сб. докум. Архивите говорят, № 12, С., 2000, 644 с.

3. Периодичен печат

Държавен вестник (1885–1886, 1926, 1934, 1935, 1948, 1949, 1952, 1959, 1976)

Регионална библиотека „Иван Вазов“ – Пловдив - Дигитален библиотека: в-к Борба (Пловдив), в-к Марица (Пловдив, 1880-1885), в-к Народний глас (Пловдив, 1879-1883), в-к Утринна победа (Пловдив, 1935), в-к Утро (Пловдив, 1902), в-к Южна България (Пловдив,

1885), в-к Съдебен вестник (Пловдив, 1885),

в-к Мир (София, 1897), в-к Глас (1895–1896), в-к Народни права (София, 1901), сп. Адвокатски преглед (1938),

в-к Пазарджишки вести (1903), в-к Т.-Пазарджик

(1909-1911), в-к Родопска трибуна (Пловдив-Т.-Пазарджик-Пещера, 1911–1912), в-к Т.-Пазарджишки общински вестник (1924–1927), в-к Дума (Пазарджик, 1923–1925), в-к Изгрев (Пазарджик, 1926-1931), в-к Подем

(Пазарджик, 1930–1942), в-к Лъча (Пазарджик, 1929–1944), в. Знаме (Пазарджик, 2005, 2008, 2013)

4. Дневници и спомени

МАДЖАРОВ, Михаил. Спомени. С., 2004, 496 с.

МИТАКОВ, Васил. Дневник на правосъдния министър в правителствата на Георги Кьосеиванов и Богдан Филлов. С., 2001, 879 с.

ЮРУКОВ, Данаил. Спомени из политическия живот на България. С., 1922.

II. ЛИТЕРАТУРА

БОБЧЕВ, Стефан. С. Източна Румелия. Исторически поглед, устройство, законодателство и правосъдие (Приноси към новата история на българското право). С., 1924, 346 с.

БОЖКОВ, Митко. Българската сметна палата. Щрихи от нейната история. С., 2010, 400 с.

БОЯНОВ, Станислав. Законодателната инициатива в Източна Румелия. 2011. http://electronic-library.org/articles/Article_0145.html

БОЯНОВ, Станислав. Институции и архиви в Източна Румелия (1878-1885) С., 2018, [http://www.electronic-](http://www.electronic-library.org/books/Book_0080.html)

[library.org/books/Book_0080.html](http://www.electronic-library.org/books/Book_0080.html)

ГАБРОВСКИ, М. Организация на съдебната власт в България в периода 1878-1941 г. В: 60 години българско правосъдие (1878-1941). Юбилеен сборник. С., Министерство на правосъдието, 1941, с. 73-121. <http://www.sadebnopravo.bg/biblioteka/2016/9/27/-1878-1941>

ДЖАМБАЗОВ, Ангел. Правосъдната система в България (1878-1944). С., 1990, 183 с.

ЖЛЕГОВ, Димитър. Родови корени. Демография на град Пазарджик през XIX век. Пазарджик, 2006, 208 с.

ЙОЧЕВ, Евгени. Законодателството в Царство България

- (1879-1944). Конституция, закони, мотиви, доклади, укази, наредби, наредби-закони. С., Изд. „Отворено общество“, 2002, 613 с.
- ЙОЧЕВ**, Евгени. Съдоустройството в България. История, принципи, институции (1879-1944). Второ прераб. доп. изд. С., 2015, 401 с.
- КАЦАРОВА**, Румяна. Един „български“ чех в Пазарджик – Хинек Майер (1852-1930). – В: Годишник на Регионален исторически музей – Пазарджик. Том шести. 2015, 7-22.
- ЛИЦОВА**, Здравка. Административното устройство на Пазарджишкия край в периода на Временното руско управление. Известия на музеите в Южна България, 15, 1989, 271-280.
- МАДЖАРОВ**, Михаил. Източна Румелия. (Исторически преглед). Второ изд. С., 2015, 406 с.
- МАНОЛОВА**, Мария. История на държавата и правото: Третата българска държава 1878-1944. С., Сиела, 2001, 264 с.
- МАНОЛОВА**, Мария. Нормотворческата дейност на Временното руско управление в България. (1877-1879). С., Сиела, 2003, 212 с.
- МЕТЕВ**, Лалю. Видни български правници 1878-1944, 2013 <https://en.calameo.com/read/0004463717c0432b3e042>
- МИНИСТРИ** и законодатели от Пазарджик 1879–1947. Сборник материали от научна конференция с научен ръководител акад. Георги Марков. Пазарджик, 2009, 160 с.
- ПАЗАРДЖИК** и Пазарджишка община. Енциклопедия. Пазарджик, 2011.
- ПАЛАНГУРСКИ**, Милко. Адвокати, управление, политика (1879-2016). Велико Търново, 2016, 215 с.
- ПАНЧЕВ**, Гавраил. Биография на Алеко Константинов, Т. 3. Краят на пътя. Пловдив, 2004, 344 с.
- СТАТЕЛОВА**, Елена. Източна Румелия (1879-1885). Икономика, политика, култура. С., 1983, 378 с.
- СТОИЛОВА**, Любинка. Духовната сила на създанието. Арх. Костадин Мумджиев, сп. Паметници, реставрация, музеи, № 12, февруари-април 2009, 3-10. <http://20c-arch-bg.blogspot.com/2012/10/blog-post.html>
- СТРУКТУРА** и организация на съдебната власт. Нов правен курс. С., Съюз на съдиите в България, 2017, 295 с.
- ТАНКОВА**, Василка. Когато Пловдив не е вече столица. С., 1994, 284 с.
- ТАНКОВА**, Василка. Съединението в 1885 и присъединяването на Източна Румелия към Княжество България. Наше минало (Чирпан). 2006, бр. 30, 5-11.
- ТАШЕВ**, Ташо. Министрите на България. Енциклопедичен справочник. С., 1999, 682 с.
- ТОКУШЕВ**, Димитър. Съдебната власт в България. С., 2005, 424 с.
- 125 ГОДИНИ** Министерство на правосъдието. Юбилеен алманах 1879-2004. С., 2004, 240 с.

140 ГОДИНИ ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК

© д-р Румяна Кацарова, Елисавета Иванова – автори и съставители

Използван илюстративен материал от:

Централен държавен архив

Държавен архив – Пазарджик

Регионален исторически музей – Пазарджик

Регионална библиотека „Ив. Вазов“ – Пловдив

Регионална библиотека „Н. Фурнаджиев“ – Пазарджик

Архив на Окръжен съд – Пазарджик

Форматни коли: 1/16/70/100

Коли: 11

Предпечат и печат:

„Беллопринт“ ООД – Пазарджик, 2019 г.

ISBN: 978-619-90197-2-6

